

TP3-896 (2x) 2014-02.12
2014-04-09 TP3-375

Kaišiadorių rajono
savivaldybė

KTU ARCHITEKTŪROS IR STATYBOS INSTITUTAS
TERITORIJŲ PLANAVIMO CENTRAS

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS

SPRENDINIAI

DARBO UŽSAKOVAS IR PLANAVIMO ORGANIZATORIUS:
KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Instituto direktorius

Direktoriaus pavaduotojas

Projekto vadovas

dr. E. Blaževičius

dr. R. Bliūdžius

dr. E. Ramanauskas

KAUNAS, 2014

Rumšiškių miestelio bendrojo plano rengėjų

s a r a š a s

j.m.d. Evaldas Ramanauskas	teritorijų planavimas, kraštotvarka, projekto vadovas nuo 2011-11-02
dr. Liucijus Dringelis	projekto vadovas iki 2011-11-02
vyresn. inž. Antanas Burkus	inžinerinė infrastruktūra
vyresn. arch. Giedrė Gudzinevičiūtė	gamtinė aplinka, rekreacija ir turizmas
j.m.d. Nijolė Steponaitytė	kultūros paveldas
arch. Justina Mačiukėnaitė	teritorijų planavimas
vyresn. arch. Jelizavieta Karasiova	socialinė ir ekonominė aplinka
inž. Aivaras Braga	susisiekimo infrastruktūra
techn. Regina Kanienė	projekto apiforminimas

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO SUDĖTIS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

IVADAS	4
1. RUMŠIŠKIŲ TERITORIJOS VYSTYMĄSI VEIKIANTYS VEIKSNIAI IR PLĖTROS PROGNOZĖ	7
2. RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO URBANISTINĖ STRUKTŪRA	9
2.1. MIESTELIO ISTORINĖ RAIDA, IŠSIDĖSTYMAS IR IŠORĖS RYŠIAI	9
2.2. MIESTELIO ERDVINĖS KOMPOZICIJOS FORMAVIMAS	12
2.3. RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO PAGRINDINIAI DUOMENYS	16
2.4. SUGRIEŽTINTO NAUDOJIMO TERITORIJOS	18
3. SOCIALINĖ INFRASTRUKTŪRA	19
3.1. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	19
3.2. GYVENTOJŲ BŪSTAS	19
3.3. ŠVIETIMAS, KULTŪRA, SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR SOCIALINĖ RŪPYBA	20
3.4. EKONOMINĖ INFRASTRUKTŪRA – PRAMONĖS IR VERSLO PLĖTRA	21
4. GAMTINĖS TERITORIJOS, REKREACIJA IR TURIZMAS	23
4.1. GAMTINIS KARKASAS	23
4.2. MIŠKAI, ŽELDYNAI, SAUGOMOS TERITORIJOS	24
4.3. REKREACIJA IR TURIZMAS	25
5. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ NAUDOJIMAS, TVARKYMAS IR APSAUGA	26
5.1. KULTŪROS PAVELDO APIBŪDINIMAS IR TVARKYMO SPRENDINIAI	26
5.2. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI IR JŲ SKLAIDA PLANUOJAMOJE TERITORIJOJE	26
5.3. KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS, NAUDOJIMO IR TVARKYMO PROGRAMOS	28
5.4. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO TVARKYBOS IR NAUDOJIMO PRINCIPAI BEI APSAUGOS PRIORITETAI	28
6. INŽINERINĖ IR SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA	30
6.1. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	30
6.2. SUSISIEKIMO SISTEMA	33
7. RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO PAGRINDINIAI DUOMENYS IR NAUDOJIMO BEI TVARKYMO REGLAMENTAI	37
7.1. BENDRIEJI RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO TERITORIJOS TVARKYMO REIKALAVIMAI	57
8. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS	59
8.1. ĮGYVENDINIMO ETAPIŠKUMAS IR TERITORIJŲ DETALIŲ PLANŲ RENGIMAS	59
8.2. TERITORIJOS REZERVAVIMAS VISUOMENĖS POREIKIAMS	60
BENDROJO PLANO RENGIMO, SVARSTYMO IR DERINIMO PROCEDŪRŲ DOKUMENTAI	61
RENGĖJŲ KVALIFIKACIJOS, PLANAVIMO SĄLYGŲ, KITI DIREKTYVINIAI DOKUMENTAI	62
SVARSTYMO PROCEDŪRŲ DOKUMENTAI	104
PROJEKTO DERINIMO DOKUMENTAI	174

BRĖŽINIAI

Esamos būklės analizė

1. TERITORIJŲ PANAUDOJIMO PLANAS M 1:5000

Sprendinių konkretizavimas

1. TERITORIJŲ NAUDOJIMO PLANAS (PAGRINDINIS BRĖŽINYS) M 1:5000
2. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS M 1:5 000
3. SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS M 1:5 000
4. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS M 1:5 000
5. UŽSTATYMO REGLAMENTAVIMAS M 1:5 000
6. GATVIŲ SKERSINIAI PJŪVIAI M 1:200
7. GATVIŲ SKERSINIAI PJŪVIAI SU INŽINERINIAIS TINKLAIS M 1:200

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO DOKUMENTAI

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

PRIEDAI (3 BYLOS)

Įvadas

Kaišiadorių rajono savivaldybės užsakymu, laimėjus viešą konkursą, Rumšiškių miestelio bendrąjį planą parengė KTU Architektūros ir statybos institutas (2010-03-19 sutartis Nr. DV-75). Rumšiškių miestelio bendrasis planas parengtas remiantis Kaišiadorių rajono savivaldybės Tarybos 2009 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. V17-175 „Dėl Žaslių ir Rumšiškių miestelių bendrųjų planų rengimo“.

Bendrasis planas rengtas vadovaujantis šiais dokumentais:

Privalomais aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais:

1. Lietuvos Respublikos bendrojo planu (patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154),
2. Kauno apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) planu (patvirtintas LR Vyriausybės 2009 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 672) (Žin., 2009, Nr. 81),
3. Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu (patvirtintas Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. V17-1),

Regiono ir valstybės reikšmės planais ir programomis:

4. Kaišiadorių rajono savivaldybės plėtros iki 2013 metų strateginiu planu (patvirtintu Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2007 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. V17-1696),
5. Kauno regiono plėtros iki 2013 metų planu. Patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos. 2007 m. liepos 10 d. sprendimu Nr. 1;
6. Kauno regiono plėtros planu iki 2020 metų. Patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. 1;
7. Kauno regiono turizmo plėtros strategija 2007-2013 metams. Patvirtinta Kauno regiono plėtros tarybos. 2007 m. liepos 10 d. sprendimu Nr. 1;
8. Ilgalaike (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija (Žin., 2005 06 28 Nr. 79-2860);
9. Lietuvos būsto strategija (Žin., 2004, Nr. 13-387);
10. Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypčių aprašu (Žin., 2004, Nr. 174-6443);
11. Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija (Žin., 2002, Nr. 60-2424);
12. Nacionaline gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija (Žin., 2004, Nr. 95-3501);
13. Nacionaline darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-4029);
14. Nacionaline energetikos strategija (Žin., 2002, Nr. 99-4397);
15. Nacionalinės integralios paveldosaugos strategijos metmenimis (Žin., 2004, Nr. 175-6516);
16. Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Žin., 2002, Nr. 113-5029);
17. Valstybinė aplinkos apsaugos strategija (Žin., 1996, Nr. 103-2347);
18. Valstybinė švietimo strategija 2003-2012 (Žin., 2003, Nr. 71-3216);
19. Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu (Žin., 2002, Nr. 40-1499);
20. Vandentvarkos ūkio (vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo) plėtros strategija (Žin., 2005, Nr. 8-245);
21. Želdynų apsaugos, tvarkymo ir atkūrimo strategija (Žin., 2003, Nr. 1-9) bei kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei teisinais dokumentais, išduotomis planavimo sąlygomis.

Teritorijų planavimą reglamentuojančiais teisės aktais:

22. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 2009, Nr. 159-7205).
23. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-05-07 įsakymu Nr. D1-263 „Dėl apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano rengimo, savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo ir miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 83-3029).
24. Lietuvos Respublikos žemės įstatymu (Žin., 2004, Nr. 28-868).
25. Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin., 2003, Nr. 36-1544).
26. Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 2001, Nr. 35-1161).
27. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 2001, Nr. 108-3902).
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ (Žin., 1992, Nr. 22-652) ir vėlesnėmis redakcijomis.
29. Lietuvos Respublikos kelių įstatymu (Žin., 1995, Nr. 44-1076; 2002, Nr. 101-4492).
30. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 2004, Nr. 153-5571).
31. Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu (Žin., 2011, Nr. 85-4138).
32. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu (Žin., 1992, Nr. 5-75).
33. Gamtinio karkaso nuostatais (Žin., 2010, Nr. 87-4619).
34. Bendraisiais buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais (Žin., 2006, Nr. 44-1606).
35. Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatais (Žin., 2008, Nr. 414-1642).
36. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (Žin., 2011, Nr. 77-3720).
37. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-04-27 nutarimu Nr. 1079 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų projektų svarstymo su visuomene nuostatų patvirtinimo“. (Žin., 1996, Nr. 90-2099).
38. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-07-16 nutarimu Nr. 920 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 112-4228).
39. Kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintu LR aplinkos ministro ir LR susisiekimo ministro 2008-01-09 įsakymu Nr. D1-11/3-3 (Žin., 2008, Nr. 9-322).
40. Ir kitais.

Miestelio bendrasis planas – tai grafiškai ir raštu išreikštų sprendinių visuma. Pagal „Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisykles“ (Žin., 2004, Nr. 83-3029) bendrąjį planą sudaro esamos būklės analizės ir sprendinių aiškinamasis raštas ir brėžiniai. Aiškinamasis raštas susideda iš bendrojo plano rengimo etapų aprašymo, esamos būklės analizės duomenų, planavimo tikslų, planuojamos teritorijos plėtojimo prognozių, koncepcijos, teritorijų naudojimo reglamentų ir kt. sprendinių.

Rumšiškių miestelio bendrojo planavimo tikslai, uždaviniai:

1. Suformuoti miestelio teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus bei atlikti funkcinį zonavimą;
2. Tobulinti istoriškai susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą, turinę, erdvinę kompoziciją;
3. Numatyti teritorijos gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendrojo naudojimo želdynų sistemą;

4. Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
5. Nustatyti miestelio teritorijas, kurioms privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šių teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
6. Numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą;
7. Rezervuoti teritorijas komunikacijų trasų ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
8. Numatyti aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijas ir aukščio reglamentus;
9. Nustatyti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir/ar pobūdį;
10. Įteisinti miestelio teritorijų tvarkymo reglamentus.

1. RUMŠIŠKIŲ TERITORIJOS VYSTYMAŠI VEIKIANTYS VEIKSNIAI IR PLĖTROS PROGNOZĖ

Rumšiškių miestelio vystymąsi įtakoja įvairūs išorės ir vidaus veiksniai. Nemaža jų dalis sunkiai prognozuojami ir apibrėžiami, tačiau, atsižvelgiant į šiuos veiksnius, turi būti nustatyti vystymo principai.

Rumšiškėms didžiausią įtaką turintys išorės veiksniai yra:

1. Pasaulinio masto veiksniai, susiję su energetiniais ištekliais, klimato kaita, migracija;
2. Įvairaus lygmens (tarptautiniai, respublikiniai, regioniniai) strateginiai dokumentai, kurie nustato plėtros gaires;
3. Valstybės teisinė aplinka, pokyčiai teritorijų planavimo ir nuosavybės reglamentavime;
4. Galimybės pasinaudoti ES struktūrinių fondų lėšomis gyvenimo kokybei mieste gerinti ir investicijų pritraukimui;
5. Aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai;
6. Ekonomikos ir gyvenimo standartų augimas Lietuvoje;
7. Turizmo verslo vystymas;
8. Gyvenimo būdo pokyčiai;
9. Demografinės tendencijos.

Vidinius veiksnius Rumšiškių miestelyje sudaro:

1. Galimybės patiems gyventojams daryti įtaką savo miestelio vystymui, bendruomeninis aktyvumas;
2. Gyventojų kvalifikacijos kėlimas, verslo skatinimas, gyvenimo sąlygų gerinimas;
3. Miestelio erdvinė padėtis Lietuvos Respublikoje ir regione;
4. Rumšiškių miestelio gamtinė situacija, turimi rekreaciniai ir kultūriniai ištekliai.

Rumšiškių miestelio vystymo principai nustatomi atsižvelgiant į planavimo tikslus bei uždavinius, iškeltus teritorijų planavimą reglamentuojančiuose dokumentuose bei nustatytus Kaišiadorių rajono savivaldybės Tarybos bei administracijos.

Vadovaujantis nustatytais vystymo principais, parengti koncepciniai pasiūlymai bei konkretizuoti bendrojo plano sprendiniai. Koncepciniai sprendiniai aprobuoti Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. V17-371. Koncepcijos rengimo etape vystymo principai nustatyti išskiriant šias svarbiausias Rumšiškių miestelio plėtros kryptis:

- urbanistinę kryptį,
- socialinę - ekonominę kryptį,
- aplinkosauginę kryptį.

Urbanistinė plėtros kryptis apima tokius bendrojo plano rengimo aspektus kaip geografinės plėtros kryptys, erdvinė struktūra, kultūrinio kraštovaizdžio kokybė, transporto ryšiai ir inžinerinė infrastruktūra. Šiai plėtros kryptčiai nustatomi tokie pagrindiniai vystymo principai, kaip:

- 1) tolygi urbanistinė plėtra,
- 2) racionalus teritorijų panaudojimas, kompaktiško miestelio kūrimas,
- 3) pagrįstas taupumas, vystant miestelį kokybiškai ir kiekybiškai,
- 4) paprastesnių techninių sprendimų ieškojimas, plėtojant viešąją infrastruktūrą ir transportą,
- 5) pagarba miestelio urbanistiniam paveldui bei kraštovaizdžiui ir gamtinei aplinkai.

Socialinė - ekonominė plėtros kryptis apima visuomeninį aptarnavimą, sveikatos apsaugą, švietimą, socialinių paslaugų poreikio nustatymą, jų prieinamumo užtikrinimą, aprūpinimą būstu, jo kokybės kėlimą, sąlygų verslui plėtoti sudarymą, gyventojų užimtumo didinimą. Šiai plėtros krypčiai nustatomi tokie pagrindiniai vystymo principai, kaip:

- 1) socialinių paslaugų kiekio, atitinkančio poreikius ir jų kitimą užtikrinimas,
- 2) saugios ir sveikos gyvenamosios aplinkos kūrimas, socialinio būsto plėtra,
- 3) visuomeninio aptarnavimo, sveikatos ir švietimo įstaigų modernizavimas,
- 4) esamo miestelio verslumo lygio kėlimas,
- 5) sąlygų sudarymas darbo jėgai kelti savo kvalifikaciją,
- 6) sąlygų turizmo verslo plėtrai sudarymas.

Aplinkosauginė kryptis apima gamtinio kraštovaizdžio kokybės didinimą, aplinkosauginių priemonių stiprinimą, neigiamo poveikio aplinkai sumažinimą. Pagrindinius šios krypties principus sudaro:

- 1) minimizuojamas neigiamas poveikis aplinkai,
- 2) vengimas tų ekonominės veiklos rūšių, kurios gali pakenkti miestelio geroms gamtinėms ir kraštovaizdinėms sąlygoms,
- 3) gamtinių elementų atkūrimas, renatūralizavimas. Rekreacinio kraštovaizdžio formavimas, gamtinio karkaso formavimas,
- 4) gamtinės aplinkos panaudojimas gyventojų poilsiui bei turizmui.

Rumšiškių miestelio būsimų urbanistinės **plėtros zonų** vystymo principai nustatomi įvertinant:

- kokybiškos gyvenamosios ir darbo aplinkos kūrimą,
- vertingų gamtinių komponentų išsaugojimas ir įjungimas į naują urbanistinę miestelio struktūrą,
- urbanistinių ir transportinių konfliktų vengimą.

Remiantis aukščiau išdėstytais Rumšiškių miestelio vystymo veiksniais ir principais pateikiami Rumšiškių miestelio bendrojo plano sprendiniai.

Bendrajame plane numatyta – miestelio urbanistinę struktūrą ir erdvinę kompoziciją plėtoti tolygiai, pagal koncepcijoje apibrėžtus miestelio plėtros etapus. Rumšiškių miestelio teritorijos vystymo erdvinė raida plėtojama išlaikant ir tobulinant miestelio dabartinę urbanistinę struktūrą bei prijungiant prie jos naujas urbanizuojamas teritorijas. Numatoma išlaikyti ir vystyti esamą miestelio centrą su kultūros, prekybos įstaigomis, želdynu. Numatoma plėtoti susidariusią miestelio kvartalų struktūrą, gatvių tinklą, pėsčiųjų ryšių sistemą. Be esamos struktūros vystymo ir tobulinimo siūlymų, numatoma naujų teritorijų urbanistinę plėtra bei naujų objektų statyba. Bendrajame plane išskirti plėtros etapai artimajam ir vėlesniam laikotarpiams. Artimajame laikotarpyje miestelio plėtra numatyta teritorijose, kurios yra greta urbanizuotų miestelio dalių, nevystant naujų gyvenamųjų teritorijų už atskiriančių tranzitinio transporto koridorių.

Kartu su erdvine struktūra vystoma ir miestelio inžinerinė infrastruktūra. Inžinerinių komunikacijų modernizavimas ir plėtra leis žymiai pagerinti esamą inžinerinę infrastruktūrą ir jos būklę miestelyje. Bendrajame plane numatomas geresnės socialinės aplinkos miestelyje sukūrimas, geresnis sveikatos paslaugų prieinamumas, efektyvesnis švietimo įstaigų išnaudojimas. Miestelio bendrojo plano sprendiniai ir reglamentai leis lengviau suderinti privačius ir visuomenės interesus. Bus sudarytos palankesnės sąlygos verslo ir kitų paslaugų plėtrai, gyvenamosios ir kitos statybos plėtotei.

2. RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO URBANISTINĖ STRUKTŪRA

2.1. Miestelio istorinė raida, išsidėstymas ir išorės ryšiai

Istoriniu požiūriu, Rumšiškės – viena seniausių lietuvių panemunės pilių ir gyvenviečių tarp Kauno ir Gardino. Rašytiniuose istorijos šaltiniuose jos pirmą kartą paminėtos 1381 m., aprašant kryžiuočių užpuolimą. Vygando kronikoje jos pavadintos Rumsinker. Nurodoma, kad tuo metu tai buvo žemės ar valsčiaus centras. Kituose šaltiniuose gyvenvietė vadinama kaimu.

Kadangi Rumšiškių gyvenvietės archeologiniai tyrinėjimai nebuvo daromi, nėra autentiškų duomenų apie pirminę jos vietą. Atsižvelgiant į piliakalnio padėtį vietovėje, manoma, kad gyvenvietės užuomazga apatinėje Nemuno slėnio terasoje galėjo būti į šiaurės vakarus nuo Pravienos upelio, prie kelio iš Kauno į Vilnių arba į šiaurę nuo Nėdės (Pravienos intakas).

Pradinis gyvenvietės planas tikriausiai buvo linijinis, sodybos buvo išsidėstę pašlaitėje.

Po Žalgirio mūšio, panemunės gyvenvietės ėmė kilti ūkiškai. Būdama prie svarbiausio vandens kelio – Nemuno ir prie sausumos traktų tarp Vilniaus ir Kauno bei Gardino Rumšiškių gyvenvietėje buvo geros sąlygos vystyti prekybai ir amatams.

Pirmoji bažnyčia Rumšiškėse pastatyta XV a. pradžioje. Manoma, kad tuo metu Rumšiškės plėtėsi link Kauno – Vilniaus ir Kauno – Gardino kelių kryžkelės. Tuo metu jau galėjo formotis radialinis miestelio planas. Prieplaukai prie Nemuno įgijus didesnę reikšmę, gyvenvietėje ėmė formotis dar viena gatvė, sujungusi trijų pagrindinių kelių sankirtoje besikuriantį gyvenvietės centrą su Nemunu.

1503 m. Rumšiškės vadinamos didžiojo kunigaikščio dvaru.

XVI a. vidurio oficialiuose valstybės dokumentuose Rumšiškės jau vadinamos miesteliu. Jam suteiktos teisės rengti turgūs, rinkti vaitą. Rumšiškės pažymėtos 1613 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapyje.

Per Švedijos ir Rusijos karus XVII a. viduryje miestelis buvo sudegintas.

XVII a. pabaigoje Rumšiškės galėjo jau būti atstatytos. 1677 m. buvo atstatyta sudegusioji bažnyčia.

1791 m. buvo atnaujintos visos ankstesnės Rumšiškių privilegijos, duotas herbas.

XVIII a. pabaigos Nemuno apylinkių žemėlapyje Rumšiškės pažymėtos į pietryčius nuo Pravienos, sodybos užfiksuotos apie aikštę ir prie gatvės link Gardino.

Nuo XIX a. pradžios Rumšiškės vystėsi sparčiau negu daugelis Lietuvos miestelių, Vilniaus – Kauno kelyje įrengta pašto stotis. Apie 1861 m. miestelyje nurodomi 969 gyventojai. Rumšiškėse veikė vandens malūnas, 2 karčemos, 4 alinės, prieplauka su sandėliais, bažnyčia, valdiška pradinė mokykla, sinagoga ir žydų mokykla. 1897 m. Rumšiškėse gyveno 1180 žmonių.

XX a. pradžioje nutarta statyti naują bažnyčią, senoji įvertinta, kaip sena ir maža. 1912 m. sudarytas bažnyčios projektas (autorius inž. arch. M. Rudovikas) numatyta statyti mūrinę dvibokštę bažnyčią. Pirmasis pasaulinis karas sutrukdė naujos bažnyčios statybą. Tarpukariu Rumšiškės beveik neaugo, nes Vilniaus kraštą užgrobus lenkams, sumažėjo per miestelįėjusių kelių reikšmė. 1923 m. Rumšiškėse gyveno 1010 žmonių. Miestelio planas nepakito: planas buvo radialinis – šešios gatvės suėjo į netaisyklingos formos turgaus aikštę, kurios šiaurinėje pusėje stovėjo bažnyčia.

1944 m. Rumšiškės sudegė. Pagal pasakojimus, liko apie 20 sodybų.

1946 – 1947 m. miestelis perplanuotas (projekto autorius E. Konstantinavičius), tačiau projektas nebuvo įgyvendinamas, dėl planuojamos statyti Kauno hidroelektrinės.

1958-1959 m. Rumšiškės iškeltos į viršutinę Nemuno slėnio terasą, apie 2 km į šiaurės rytus nuo buvusios vietos. 1971 m. prie miestelio prijungtas Užtakų kaimas.

Į viršutinę Nemuno slėnio terasą iškelta ir senoji bažnyčia su varpine.

Tarybiniais metais Rumšiškės buvo „Pravienos“ kolūkio centras.

1966 m. pradėtas kurti Rumšiškių liaudies buities muziejus. Muziejui parinkta įvairi reljefo požiūriu 175 ha teritorija, kurioje buvo miškų, laukų, pievų, klonių ir raguvų, prie Kauno marių ir Pravienos upelio. Buvo siekiama pervežti ir atkurti beveik natūralioje aplinkoje liaudies architektūros statinius bei buities padargus.

Muziejus buvo įrenginėjamas pagal Paminklų konservavimo instituto (tuometinis pavadinimas) architekto R. Jalovecko sudarytą preliminarinį planą, kurį 1969 – 1971 m. detalizavo grupė architektų ir etnografų, vadovaujami PKI architektės B. Kugevičienės. Muziejuje numatytos trys skirtingos funkcinės zonos: 1. ekspozicinė zona su būdingomis atskiroms Lietuvos etnografinėms sritims sodybomis, kaimų ir miestelių fragmentais ir atskirais pastatais; 2. lankytojų sutikimo zonos prie Rumšiškių. Šioje zonoje taip pat numatyta kluono teatro veikla; 3. mokslinio restauracinio centro ir fondų saugyklų zonos prie ūkinio įvažiavimo į muziejų (nuo Vilniaus – Kauno automagistralės). Prie šio centro buvo statoma muziejaus ūkinė bazė.

Ekspozicijos zoną sudaro šie sektoriai: Aukštaitijos, Žemaitijos, Sūduvos, Dzūkijos. Numatomas sektorius – Mažoji Lietuva. Žemaitijos zona išdėstyta arčiau Kauno marių, kitos – Sūduvos, Dzūkijos ir Aukštaitijos – arčiau kelio. Mažosios Lietuvos sektorių numatoma išdėstyti prie Kauno marių. Liaudies buities teritorijoje taip pat yra miestelio, jurtos, Liaudies tremties muziejaus ekspozicija. Šiuo metu šiaurės vakarinėje dalyje statoma dvaro sodyba, Kėdainių rajono Aristavėlės dvaro sodybos pavyzdžiu.

Svarbiausias muziejaus organizavimo principas – ne atskiri pastatai sudaro ekspozicijos visumą, bet sodybiniai kompleksai su įvairių funkcijų pastatais, sudarančiais vienkiemius arba nedidelius gyvenviečių fragmentus. Sodybose, be įvairios paskirties trobesių yra ir visi kiemo įrengimo komponentai, tvoros, vartai, varteliai, lipynės, šuliniai, darželiai, tvenkiniai.

Muziejus duris lankytojams atvėrė 1974 m. Ekspozicijoje atsispindi XVIII a. – XX a. pirmosios pusės Lietuvos kaimų ir miestelių gyvenimas ir tradicijos.

Rumšiškių liaudies buities muziejus yra vienas didžiausių etnografinių muziejų Europoje. Bendras ekskursinio maršruto ilgis – maždaug 6 km.

Muziejus tapo svarbia Kauno marių regioninio parko kultūrinio kraštovaizdžio dominante. Didžiulis muziejaus plotas su eksponatais formuoja unikalų kultūrinį kraštovaizdį.

Dabartinis Rumšiškių miestelis nepasižymi originaliu išplanavimu ar išskirtinės architektūros pastatais.

Bendrajame plane nagrinėjamos Rumšiškių miestelio ribos apima teritoriją esančią tarp magistralinio kelio - šiaurinėje pusėje, Kauno marių - pietinėje pusėje, Rumšiškių miško - rytinėje pusėje, Nedėjos upelio – vakarinėje pusėje. Planuojamą teritoriją sudaro apie 1110 ha teritorija. Rumšiškių miestelio teritorija užima 532,2 ha. Į Rumšiškių miestelio teritoriją įeina didžioji dalis Lietuvos liaudies buities muziejaus teritorijos, kuri užima –174 ha plotą (iš viso muziejaus plotas - 194,10 ha). Gretimose Rumšiškių miesteliui teritorijose vyrauja žemės, miškų ūkio teritorijos.

Miestelio bendrą urbanistinę struktūrą sudaro į esama Rumšiškių miestelio dalis ir prie jo esančio Užtakų kaimo užstatyta dalis. Naujojo miestelio plano esamą pagrindą sudaro stačiakampės formos kvartalai. O prijungtos Užtakų kaimo teritorijos dalyje yra susidaręs daugiau netaisyklingos struktūros gatvių tinklas. Kai kurios gatvės baigiasi akligatviais.

Užstatymo struktūrą taip pat galima išskirti į Rumšiškių miestelio dalies ir Užtakų kaimo dalies. Rumšiškių miestelio dalyje pastatai išdėstyti erdvesniuose sklypuose. O Užtakų kaimo - siauresniuose, buvusiuose režiniuose sklypuose.

Bendrai miestelyje vyrauja sodybinio užstatymo teritorijos. Intensyvesnis užstatymas yra suformuotas ties centrine dalimi (J. Aisčio, S. Neries gatvėse): pastatyti sekcijiniai daugiabučiai, blokuoti namai.

Rumšiškių miestelio centras yra centrinėje gyvenvietės dalyje prie Rumšos, S. Neries, Nemuno, J. Aisčio gatvių sankryžos. Jame įsikūrę kultūros namai, seniūnija, prekybos įstaigos. Greta yra vidurinė mokykla, vaikų darželis. Šalia centro, pietinėje pusėje yra išlikusi laisva neužstatyta erdvė, ankstesniuose miestelio planuose numatyto parko teritorija. Šiuo metu šioje teritorijoje suformuoti žemės sklypai. Didesnės jų dalies paskirtis – kita; naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos. Mažesnės dalies – žemės ūkio paskirties teritorijos.

Visuomeninis centras sudaro miestelio kompozicinį centrą. Jo pastatai išsiskiria stambiais tūriais bei prie jų esančia centrine viešąja erdve.

Atskirą miestelio užstatytos teritorijos zoną sudaro rytinėje dalyje buvusio žemės ūkio gamybinių pastatų teritorija. Joje šiuo metu yra įsikūrę įvairūs verslai. Teritorijos užstatymą sudaro stambių tūrių, vieno aukšto pastatai. Greta šios teritorijos taip pat yra pastatytos kelios naujų gyvenamųjų namų grupės.

Kaip atskirą miestelio dalį sudaro už Pravienos upelio įkurtas Lietuvos liaudies buities muziejus. Jis su miestelio centru sujungtas funkcinio ryšiu: S. Neries ir L. Lekavičiaus gatve (rajoninis kelias Nr. 1822). Šios gatvės gale yra įrengtas pagrindinis muziejaus įėjimas, parkavimo aikštelės.

Visumoje Rumšiškių miestelio pagrindinės teritorijos išsiskiria į kompaktiškai užstatytą miestelio dalį ir vieno svarbiausio Lietuvoje Liaudies buities muziejaus teritoriją.

Rumšiškių miestelio planinę struktūrą galima apibūdinti dabartinio miestelio centro, atskirų funkcinį zonų bei gatvių tinklo atžvilgiu.

Rumšiškėse išlikusio senojo miesto centro nėra, jis suformuotas naujai, perkėlus miestelį iš žemutinės terasos. Svarbiausi centro objektai yra tūriu bei aukščiu urbanistinėje ir gamtinėje miestelio ir jo apylinkių aplinkoje išsiskiriantys kultūros namai, seniūnija, prekybos įstaigos, vidurinė mokykla, vaikų darželis. Šalia centro, pietinėje pusėje yra išlikusi laisva neužstatyta erdvė. Rumšiškių Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia su varpine yra miestelio pakraštyje, prie Kauno marių ir Pravienos upelio. Savo tūriu ir aukščiu ji išsiskiria tik aplinkinėje miestelio urbanistinėje teritorijoje.

Rumšiškių miestelio esamas teritorijų panaudojimas. Nagrinėjamą bendrojo plano teritoriją sudaro žemės ūkio, miškų ūkio, vandens ūkio, konservacinės bei kitos paskirties žemės teritorijos. Kiekvienai jų žemiau yra pateikiami pagrindiniai objektai bei jų išsidėstymas. Didžiausią teritorijos dalį Rumšiškių miestelyje užima kitos paskirties žemė. Už miestelio kitos paskirties žemę sudaro daugiausia susisiekimo ir komunikacijų teritorijos.

Gyvenamosios teritorijos. Gyvenamosios teritorijos miestelyje užima didžiausią dalį. Jos sudaro kompaktiškas sodybinio užstatymo teritorijas. Daugiabutė statyba sudaro labai mažą teritorijos dalį.

Bendro naudojimo teritorijos. Bendro naudojimo teritorijas – urbanizuotų teritorijų viešąsias erdves sudaro šalia miestelio bažnyčios esanti teritorija, skverai prie įvažiavimo į Rumšiškės, autobusų stotelės ir kt.

Visuomeninės teritorijos

Administraciniai miestelio pastatai – seniūnija bei švietimo ir mokslo įstaigos - kultūros namai, mokykla, darželis yra centrinėje miestelio dalyje. Bažnyčia yra atskirai nuo centro, Marių gatvės gale.

Komercinės paskirties teritorijos

Prekybos teritorijos išsidėstę miestelio centre, taip pat buvusio gamybinio žemės ūkio centro vietoje (Byliškių gatvėje). Pavieniai komercijos objektai išsidėstę miestelio užstatytos teritorijos pakraščiuose prie intensyvesnio eismo kelių bei gatvių: krašto kelio Rumšiškės - Tadarava Nr. 188 (Topolių gatvė), ties P. Cvirkos, Marių gatvės sankryža.

Pramonės teritorijos

Pramonės teritorijos Rumšiškių miestelyje įsikūrusios buvusio žemės ūkio gamybinio centro vietoje.

Žemės ūkio teritorijos

Žemės ūkio teritorijos yra miestelio gretimoje aplinkoje ir daugelis neužstatytų plotų miestelio ribose.

Rekreacijos teritorijos

Pagrindinė Rumšiškių rekreacinė vieta yra Kauno marios ir jų pakrantės.

Komunalinės teritorijos

Pagrindines Rumšiškių miestelio komunalines teritorijas sudaro vandenvietė ir valymo įrenginiai. Jie yra išdėstyti miestelio rytinėje dalyje. Be jų į nagrinėjama teritoriją taip pat patenka už magistralinio kelio esanti dujų persikirstymo stotis.

Miškų ūkio teritorijos. Miškų į planuojamą teritoriją patenka nedidelė dalis. Pagrindinę jų dalį sudaro Kauno marių regioniniame parke esantys Rumšiškių miško masyvai. Dalis Rumšiškių miško su nagrinėjama teritorija ribojasi vakarinėje dalyje bei atskiros jo teritorijos yra pietrytinėje dalyje.

Vandens ūkio teritorijos. Atskiri stambesni vandens telkiniai į nagrinėjamą teritoriją nepatenka. Svarbiausias jų - Kauno marios sudaro nagrinėjamos teritorijos pietinę ribą. Kaip svarbesnės vandens ūkio teritorijos planuojamoje teritorijoje yra Pravienos ir Nedėjos upės.

Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos. Į nagrinėjamą teritoriją patenka rytinėje dalyje už krašto kelio Rumšiškės - Tadarava Nr. 188 esanti sąvartyno teritorija.

Atskirųjų želdynų teritorijos. Vieną svarbiausių nagrinėjamos teritorijos želdynų objektų sudaro Liaudies buities muziejus, priskiriamas mokslinės ir kultūrinės paskirties želdynui. Atskiros teritorijos greta Kauno marių regioninio parko, atlieka apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų funkciją.

Naudingųjų iškasenų teritorijų, teritorijų krašto apsaugos tikslams nagrinėjamose bendrojo plano ribose nėra.

Rumšiškių miestelio gatvių tinklo pagrindą sudaro stačiakampės formos kvartalus formuojančios taisyklingos struktūros gatvės naujoje miestelio dalyje ir netaisyklingos struktūros gatvių tinklas buvusio Užtakų kaimo teritorijos dalyje. Kai kurios miestelio gatvės baigiasi akligatviais.

2.2. Miestelio erdvinės kompozicijos formavimas

Remiantis Lietuvos Respublikos bendrojo planu, taip pat Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu rajonui iki 2018 metų Rumšiškių miestelis yra formuojamas kaip C kategorijos centras, kuriam teikiamas kokybinės ir kiekybinės plėtros prioritetas. C kategorijos centrams priskiriami jau susiformavę miesteliai ir kompaktiško užstatymo kaimai, turintys pakankamas aptarnavimo zonas ir gerus ryšius su šiose teritorijose esančiomis gyvenamosiomis vietovėmis (seniūnijų centrai). C kategorijos centrų teritorijas siūloma konsoliduoti su gretimomis vietovėmis. Remiantis minėtais teritorijų planavimo dokumentais, Rumšiškės, kaip urbanistinio karkaso centras vystomas teikiant stipresnio aktyvumo valstybinę politiką.

MIESTELIO PLANINĖ STRUKTŪRA

Miestelio planinio – erdvinio formavimo pagrindą sudaro esama susiklosčiusi erdvinė struktūra, miestelio centrai ir gatvių tinklas.

Remiantis patvirtinta Rumšiškių miestelio koncepcija, Rumšiškių miestelį numatyta vystyti išlaikant ir tobulinant jau susiformavusią jo planinę ir erdvinę struktūrą. Numatyta išlaikyti ir vystyti esamą miestelio centrą su kultūros, prekybos įstaigomis. Numatyta plėtoti susidariusią miestelio kvartalų struktūrą, gatvių tinklą, pėsčiųjų ryšių sistemą. Numatoma naujų teritorijų urbanistinė plėtra bei naujų objektų statyba.

Pagrindines Rumšiškių miestelio naujas urbanistinės plėtros teritorijas sudaro:

- Gyvenamoji teritorija tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.) ir Jaunystės g.;
- Gyvenamoji teritorija tarp krašto kelio Rumšiškės – Tadarava (Nr. 188) ir Kauno marių regioninio parko;
- Investicinių objektų zona šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.), Pravienos upelio ir magistralinio kelio A1 Kaunas – Vilnius. Čia prioritetas skiriamas komercinės, visuomeninės, rekreacinės paskirties teritorijoms.

Gyvenamojoje teritorijoje tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.) ir Jaunystės g. turi būti parengtas teritorijos detalusis planas, kuriame turi būti papildomai numatytas atskiras vietinis želdynas, taip pat išskirtos pagalbinės gatvės, numatytas gatvių apželdinimas. Atskirojo vietinio želdyno teritoriją rekomenduojama numatyti artimiausioje teritorijos dalyje Lietuvos liaudies buities muziejaus pagrindiniams vartams (teritorijos šiaurės vakariniame kampe prieš įėjimą į LLBM). Šioje teritorijos dalyje naujai suformuotas želdynas leistų atverti Kauno marių regioninį parką, formuotų Lietuvos liaudies buities muziejaus prieigas, sudarytų galimybę racionaliau panaudoti želdyno teritoriją viešajam interesui (vietos gyventojų poilsiui bei LLBM aplinkos formavimui).

Gyvenamojoje teritorijoje tarp krašto kelio Rumšiškės – Tadarava (Nr. 188) ir Kauno marių regioninio parko taip pat turi būti parengtas teritorijos detalusis planas, kuriame turi būti išskirtas numatytas gatvių tinklas, taip pat turi būti numatytos papildomos gatvės priklausomai nuo naujai formuojamų statybinių sklypų išdėstymo kompozicijos, turi būti išskirtos atskirųjų želdynų, visuomeninės paskirties teritorijos. Taip pat gyvenamų kvartalų teritorijose turi būti papildomai numatyti vietinės atskirieji želdynai. Šios teritorijos dalyje, patenkančioje į Užtakų sąvartyno sanitarinės apsaugos zoną, žemės paskirties keitimas į kitos paskirties žemę galės būti numatomas tik tuo atveju, kai bus sumažinta sąvartyno sanitarinė apsaugos zona.

Šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.), Pravienos upelio ir magistralinio kelio A1 Kaunas – Vilnius teritorijos vystymo prioritetas teikiamas investiciniams objektams - komercinės, visuomeninės, rekreacinės paskirties teritorijoms. Gyvenamosios teritorijos vystymas šioje zonoje yra neprioritetinis. Prioritetinių objektų vystymui turi būti taip pat parengtas teritorijos detalusis planas. Teritorijoje turi būti išskirtas gatvių tinklas, atskirųjų želdynų teritorijos. Teritorijoje turi būti numatyta atskirųjų bei priklausomųjų želdynų formavimo sistema, pėsčiųjų-dviračių takų išvystymas.

Bendrai, vystant miestelio esamas bei naujai urbanizuojamas teritorijas numatoma formuoti stačiakampio pagrindo gatvių tinklo struktūrą. Gatvių tinklas pritaikomas prie esamos planinės situacijos, taip pat gamtos sąlygų. Miestelio centro teritorija sujungiama ryšių sistema su svarbiausių poilsio želdynų teritorijomis, kitomis miestelio gyvenamosiomis dalimis. Ties vaizdingomis vietomis, viršutinėje šlaitų terasoje numatomi pėsčiųjų, dviračių takai, pagalbinės gatvės, apžvalgos aikštelės.

MIESTELIO KOMPOZICINIAI CENTRAI

Rumšiškių miestelyje pagrindinis visuomeninis, komercinis ir administracinis centras formuojamas dabartinio centro vietoje – S. Nėries, J. Aisčio, Nemuno ir Rumšos gatvių sankirtoje ir jos prieigose. Specializuotas ekspozicijų, prekybos ir paslaugų centras siūlomas miestelio šiaurės vakarų dalyje prie Byliškių gatvės (siūlomos investicinės teritorijos zonoje). Kitos komercijos ir paslaugų teritorijos numatomos greta svarbiausių miestelio gatvių sankryžų, intensyviau naudojamų funkcinį ryšių mazguose.

Miestelio centrinė dalis formuojama kaip svarbiausias kompozicinis centras, turintys suteikti miesteliui funkcinį bei kompozicinį savitumą. Jame sutelkiamos visuomeninio aptarnavimo įstaigos,

formuojamos viešosios erdvės. **Rumšiškių miestelio pagrindinį centrą** sudarytų: seniūnija, kultūros namai, vidurinė mokykla, vaikų darželis, prekybos įstaigos, viešoji erdvė, motelis/viešbučiai, turgavietė. Centro teritorijai numatyta visuomeninė, komercinė, gyvenamoji paskirtis. Atokesnės nuo miestelio centro esančios komercinio aptarnavimo teritorijos numatomos gyvenamosios ir komercinės paskirties su esamomis ir numatomomis smulkios prekybos, kitų paslaugų įstaigomis.

Rumšiškių miestelio specializuoto centro teritorijoje prie Byliškių gatvės numatomos galimybės kurti stambius parodų, edukacinio, visuomeninio panaudojimo objektams, aapgyvendinimo, kitoms komercinėms, prekybos įstaigoms. Šalia esanti gamybinė teritorija taip pat turėtų persitvarkyti ir įgyti komercinio aptarnavimo pobūdį. Šalia šio centro, šiaurės vakarinėje dalyje, rytinėje Pravienos upelio pusėje, numatoma motelių ir kempingų teritorija su dviem, trim turistų aptarnavimo kompleksais.

Rumšiškių centrai tarpusavyje ir su išore sujungiami miestelio esamomis bei naujomis gatvėmis, kurias numatoma formuoti kaip kompozicines miestelio ašis, tai – S. Nėries, J. Aisčio, Nemuno, Rumšos, Maironio, Marių, Užtakų bei kai kurios kitos gatvės. Šios gatvės jungia miestelio centrus, gatvių tinklą su išorės keliais, tarpusavyje sudaro uždarus žiedus. Šių gatvių erdvėse numatomos medžių alėjos, pėsčiųjų, dviračių takai. Šių gatvių juostų pločiai esamose urbanizuotose teritorijose, turi būti suformuoti įvertinant techninių normų ir eismo saugumo užtikrinimo reikalavimus.

MIESTELIO ERDVINĖ STRUKTŪRA

Rumšiškių miestelio urbanistinė plėtra vystoma įvertinant miestelio ir gamtinių apylinkių kraštovaizdžio formavimą. Bendrajame plane numatoma galimybė paaugštinti miestelio centrinėje dalyje esantį užstatymą, formuoti vertikalinius akcentus, numatyti atviras erdves.

Vyraujantis miestelio užstatymas numatomas 2 aukštų pastatų su mansardomis. Teritorijose esančiose netoli Kauno marių šlaitų bei Pravienos upės, o taip pat teritorijose artimesnėse Lietuvos liaudies buities muziejui numatomas vieno aukšto su mansarda pastatų užstatymas. Didesnio užstatymo aukštingumas numatomas miestelio centrinėje dalyje – 3 aukštai su mansarda. Šioje centrinėje miestelio dalyje taip pat numatoma galimybė urbanistinei miestelio dominantei ar akcentams formuoti (vertikaliems elementams - bažnyčios bokštams, viešbučio vertikalei, apžvalgos bokštui ar pan.). Rekomenduojamas aukštingumas akcentams apie 20 m, dominantei apie 30 m. Urbanistinės dominantės bei akcentų aukštingumas, forma ir architektūra turi būti derinama papildomai. Bendrą miestelio užstatymą numatoma formuoti iš atskirai stovinčių ar tarpusavyje sublokuotų pastatų, kurių architektūros pagrindą turėtų sudaryti gretasienių tūrių pastatai su dvišlaičiais stogais. Miestelio centre bei prie pagrindinių jo gatvių numatoma galimybė formuoti perimetrinį gatvės užstatymą. Miestelio pastatų stogams bendruoju planu rekomenduojama vientisa spalvinė gama – dvišlaičiams stogams rekomenduojamos „žemės“ spalvos: natūralių čerpių spalvos (rusvos), rudos, pilkos, plytinės spalvų atspalviai.

1 pav. Rumšiškių miestelio panorama nuo magistralinio kelio Vilnius – Kaunas. Schematinė linija – siūlomas perspektyvinis miestelio siluetas

2 pav. Rumšiškių miestelio panorama nuo magistralinio kelio Vilnius – Kaunas ties Rumšos gatve. Schematinė linija – siūlomas perspektyvinis miestelio siluetas

Miestelio atvirų erdvių sistema formuojama įvertinant išskirtinį, unikalų miestelio gamtinės aplinkos kraštovaizdį Kauno marių regione. Šiuo aspektu intensyviausiai naudojamas kraštovaizdžio vizualines teritorijas rekomenduojama neužstatyti. Bendruoju planu siūloma išlaikyti miestelio prieigose esančios atviros vizualinės erdvės fragmentus tarp magistralinio kelio A1 Kaunas – Vilnius ir krašto kelio Nr.188 (Rumšiškės-Tadarava), nes šios erdvės dėka atsiveria Rumšiškių miestelio panorama. Planuojant teritorijas siūloma išsaugoti dalį atvirų erdvių, esančių prieš Lietuvos liaudies buities muziejaus pagrindinių vartų prieigas, jos šiuo metu leidžia apžvelgti vaizdingą Kauno marių regioninio parko panoramą su Lietuvos liaudies buities muziejaus teritorija.

Neužstatytos teritorijos sudaro svarbią miestelio kraštovaizdžio formavimo dalį: jos leidžia apžvelgti užstatytos miestelio dalies siluetą, erdvinę struktūrą, architektūrinius akcentus, gamtinio kraštovaizdžio dalis nuo praeinančių tranzitinių kelių. Be vizualinės naudojimo reikšmės, pastatais neužstatytos teritorijos gali geriau atlikti ekologinę, gamybinę žemės ūkio funkciją, rekreacinę funkciją. Atvirų erdvių išlaikymui bendruoju planu yra siūlomos priklausomųjų želdynų teritorijos, siūloma šiose teritorijų dalyse rengiant detaliuosius planus numatyti atskiruosius želdynus, teritorijas susisiekimo sistemai plėtoti. Miestelio plėtros teritorijose naujai užstatomi plotai taip pat atitraukiami nuo Kauno marių, Pravienos bei Nedėjos upių šlaitų.

Rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus, statybos projektus, vandens telkinių šlaitų viršutinių terasų kraštinėse teritorijose turi būti išskirtos teritorijos rekreaciniams želdynams, žaliosioms jungtims su pėsčiųjų takais, apžvalgos aikštelėms.

2.3. Rumšiškių miestelio bendrojo plano pagrindiniai duomenys

Bendrajame plane numčius esamų teritorijų modernizavimą, kvartalų formavimo užbaigimą, o taip pat naujų urbanistinių teritorijų plėtrą susidaro nauja teritorijų panaudojimo sudėtis. Rumšiškių miestelio bendrajame plane reikšmingiausius teritorijų naudojimo pokyčius sudaro kitos paskirties žemės teritorijų plėtra. Šių teritorijų plėtra daugiausia numatoma žemės ūkio paskirties žemės teritorijose. Svarbiausių urbanistinių teritorijų plotų pokyčiai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Svarbiausi teritorijos naudojimo pokyčiai Rumšiškių miestelyje

Esama teritorijų sudėtis		Numatoma teritorijos sudėtis		Pastabos
Naudojimo būdas/pobūdis	Plotas, ha	Naudojimo būdas/pobūdis	Plotas, ha	
1	2	3	4	5
Gyvenamosios teritorijos	122,92	Gyvenamosios teritorijos	218,58	Pastabos (iš šio ploto 21,36 ha numatomas mišrus teritorijos naudojimo būdas su komercinės paskirties objektais, 27,37 ha numatomas mišrus teritorijos naudojimo būdas su komercinės paskirties objektais ir rekreacine paskirtimi, 5,54 ha su komercinės paskirties objektais ir visuomeninės paskirties teritorijomis)
Visuomeninės paskirties teritorijos	4,24	Visuomeninės paskirties teritorijos	12,39	Numatoma 3,85 ha teritorijos naudoti mišriam su komercinės paskirties objektų ir rekreacinės paskirties teritorijomis, 1,95 ha naudoti su rekreacine paskirtimi
Komercinės paskirties objektų teritorijos	3,3	Komercinės paskirties objektų teritorijos	24,59	Numatoma 2,34 ha teritorijos naudoti mišriai su visuomeninės paskirties objektais, 11,12 ha naudoti su rekreacine paskirtimi
Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos; Komercinės paskirties objektų teritorijos	0	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos; Komercinės paskirties objektų teritorijos	0,7	
Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos;	2,6	Pramonės ir sandėliavimo ir komercinės paskirties objektų teritorijos;	4,2	Numatoma teritorijas naudoti mišriai su komercinės paskirties objektais

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

Rekreacinės teritorijos Trumpalaikio poilsio statinių statybos R2	0,096	Rekreacinės teritorijos Trumpalaikio poilsio statinių statybos R2	0,096	
Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos	1,4	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos	1,86	
Bendro naudojimo teritorijos Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	0	Bendro naudojimo teritorijos Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	0,049	
Bendro naudojimo teritorijos Kapinės	3,15	Bendro naudojimo teritorijos Kapinės	6,41	
Rekreaciniai želdynai	5,43	Rekreaciniai želdynai	20,04	Iš jų poilsui skirti želdynai 12,89 ha, žaliosios jungtys -1,72 ha
Apsauginiai želdynai	8,63	Apsauginiai želdynai	8,63	
Komercinės paskirties objektų teritorijos su žemės ūkių naudmenų sklypais	0		21,02	
Suma, ha	151,77	Suma, ha	318,57	

Bendrojo plano sprendiniais numatoma apie 40 ha gyvenamosios teritorijos plėtra, apie 55 ha mišrios gyvenamosios teritorijos su papildomais žemės naudojimo būdais (komercine, rekreacine, visuomenine paskirtimi), apie 30 ha visuomeninio, komercinio, rekreacinio panaudojimo teritorijų, apie 3 ha teritorijos naujoms kapinėms ir kt.

Siekiant nustatyti būtiną perspektyvoje urbanizuojamos teritorijos socialinės infrastruktūros bei rekreacinių želdynų poreikį, yra apskaičiuotas galimas gyventojų skaičius numatomose plėtros teritorijose. Perspektyvinis gyventojų skaičius apskaičiuotas įvertinant esamos miestelio teritorijos bei naujų plėtros teritorijų baigtinį urbanizavimą.

Šiuo metu miestelyje gyvena 1815 gyventojų 120 ha plote. Dabartinis gyventojų tankumas sudaro 15 gyv/ha, tai yra dvigubai mažesnis rodiklis už minimalų sodybiniu užstatymu urbanizuotos teritorijos apgyvendinimo rodiklį – 30 gyv/ha. Todėl galima prognozuoti, kad ateityje esamoje užstatytoje teritorijoje gyventojų skaičius galėtų mažiausiai padidėti dvigubai.

Perspektyviniam miestelio skaičiaus nustatymui visoje esamoje ir numatomoje gyvenamoje teritorijoje - 175 ha (atmetus galimą gyvenamąją teritoriją numatytą neprioritetinėje jai vystyti šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.), Pravienos upelio ir magistralinio kelio A1 Kaunas – Vilnius) bendrai taikomas šiek tiek didesnis nei minimalus apgyvendinimo tankumas 40 gyv/ha. Apskaičiavus nustatyta, kad miestelyje ateityje gali gyventi apie 7000 gyventojų. Remiantis šiuo skaičiuojamu gyventojų skaičiumi toliau galima tiksliau nurodyti miestelio ateities poreikius, kurie taip pat įvertinami ir šiame bendrajame plane. Remiantis šiuo rodikliu nustatyta, kiek visuomeninio naudojimo teritorijų (atskirųjų rekreacinių želdynų teritorijų, socialinės infrastruktūros objektų teritorijų) turėtų būti numatyta planuojamame Rumšiškių miestelyje, siekiant užtikrinti perspektyvinę miestelio gyvenamosios aplinkos kokybę.

Atskirųjų rekreacinių želdynų teritorijos

Rekreacinių želdynų plotai nustatomi remiantis Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis bei Miestų, miestelių ir kaimų (gyvenamųjų vietovių) planavimo normomis (2008 m. projektas). Iš rekreaciniams želdynams priskiriamų teritorijų normuojami tik poilsiui skirti želdynai; žaliosios jungtys nenormuojamos.

Remiantis Miestų, miestelių ir kaimų (gyvenamųjų vietovių) planavimo normomis priimama, kad Rumšiškės pagal užimamą teritorijos plotą bei skaičiuojamą gyventojų rodiklį yra mažo miesto tipo gyvenvietė. Šiuo pagrindu priimamas minimalus mažų miestų želdynų normos rodiklis $20 \text{ m}^2/\text{gyv.}$ Apskaičiavus gaunama, kad minimalus normuojamų rekreacinių želdynų plotas planuojamoje gyvenamojoje teritorijoje turėtų sudaryti apie 14 ha (kartu centriniai bei vietiniai rekreaciniai želdynai). Centrinį bei kai kurių svarbesnių vietinių rekreacinių želdynų teritorijų išdėstymas nurodytas bendrajame plane. Kiti vietinės reikšmės rekreaciniai želdynai atskirose kvartalų grupėse turi būti numatomi rengiant teritorijų detaliuosius (užstatymo) planus. Rengiant detaliuosius (užstatymo) planus pagal poreikį taip pat gali būti padidinti bendrajame plane nurodytų želdynų plotai.

Socialinės infrastruktūros objektai bei jiems reikalingos teritorijos

Socialinės infrastruktūros objektai bei jiems reikalingos teritorijos planuojamoje miestelio struktūroje nustatomi remiantis Miestų, miestelių ir kaimų (gyvenamųjų vietovių) planavimo normomis (2008 m. projektas).

Minimalus ikimokyklinio ugdymo įstaigų teritorijų plotas kai skaičiuojamas gyventojų skaičius 7000 gyventojų:

- vaikų lopšelių teritorijos norma priimama- $0,15 \text{ m}^2/\text{gyv.}$ Apskaičiavus gaunama, kad planuojamame miestelyje reikalingas vaikų lopšelių teritorijos plotas sudaro 1050 m^2 ;
- vaikų darželių teritorijų norma priimama - $0,6 \text{ m}^2/\text{gyv.}$ Apskaičiavus gaunama, kad reikalingas vaikų darželio plotas yra 4200 m^2 .

Sumuojant ikimokyklinių įstaigų teritorijų plotus gaunama, kad bendras vaikų lopšelio –darželio teritorijos norminis plotas sudaro 5250 m^2 .

Mokyklai reikalingas plotas apskaičiuojamas įvertinant skaičiuojamą mokinių skaičių, kuris priklauso nuo bendro planuojamo gyventojų skaičiaus (1000 gyventojų 140 vietų bendro lavinimo mokyklose). Priklausomai nuo skaičiuojamo gyventojų skaičiaus 7000 , mokyklos skaičiuojamas vietų skaičius yra 980 . Kadangi bendro lavinimo mokyklos su sporto aikštynu minimali ploto norma yra $40 \text{ m}^2/\text{vienam mokiniui}$, tai tokios mokyklos teritorijos norminis plotas sudaro 39200 m^2 arba apie 4 ha .

Bendra sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos institucijoms teritorija apskaičiuojama priimant šios teritorijos ploto normą $3 \text{ m}^2/\text{gyv.}$ Skaičiuojamą bendrą sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos institucijų teritoriją sudaro 21000 m^2 arba 2 ha .

Bendruomenės centro teritorijos optimalus plotas numatomam gyventojų skaičiui - 6000 m^2 .

Šių socialinės infrastruktūros objektų teritorijų suformavimas numatomas gyvenamųjų, komercinių, visuomeninio naudojimo teritorijų zonose kaip sudėtinė šių teritorijų struktūrinė dalis. Šių teritorijų suformavimas numatomas palaipsniui, įvertinant augančius miestelio poreikius bei galimybes. Socialinio, visuomeninio aptarnavimo įstaigoms reikiamos teritorijos turi būti išskiriamos bei suformuojamos rengiant esamų ar naujų plėtros teritorijų detaliuosius (užstatymo) planus. Vystant teritorijas greta esamų visuomeninių objektų, turi būti įvertinami šiame bendrajame plane nustatyti šių objektų perspektyviniai poreikiai. Tuo tikslu turi būti papildomai derinamas visuomeniniams objektams gretimų žemės sklypų galimas užstatymas.

2.4. Sugriežtinto naudojimo teritorijos

Miestelio teritorijų planavimo sprendiniuose yra pažymėtos bei nustatytos atskiros sugriežtinto naudojimo teritorijos, kuriose galioja Specialiųjų miško ir žemės naudojimo sąlygų reikalavimai. Bendrajame plane nustatytos šios apsaugos zonos:

- Kelių apsaugos zonos (nuo kelio briaunos): magistraliniam keliui – 70 m, krašto keliui – 50 m, rajoniniams keliams – 20 m, vietiniams keliams – 10 m;
- Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos (žr. brėž. Nr. 4);
- Kultūros paveldo objektų apsaugos zonos (žr. brėž. Nr. 1);
- Vandenviečių griežto režimo sanitarinės apsaugos zonos (žr. brėž. Nr. 2);
- Elektros tinklų apsaugos zonos (žr. brėž. Nr. 2);
- Sanitarinės apsaugos zonos (žr. brėž. Nr. 1).

Teritorijų, kurios patenka į sanitarines apsaugos zonas, naudojimas tikslinamas bendruoju arba detaliuoju planavimu, nustatant galimą žemės naudojimo būdą pagal 1992 m. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimą Nr. 343 "Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo." Vystant užstatomas teritorijas, sanitarinėje apsaugos zonoje, ties gyvenamosiomis teritorijomis, būtina numatyti apsauginių želdinių juostą.

3. SOCIALINĖ INFRASTRUKTŪRA

3.1. Demografiniai rodikliai

Pagal Lietuvos Statistikos departamento duomenis Rumšiškių miestelyje 2009 m. gyveno 1853 žmonės. Per pastaruosius 3 metus (nuo 2007 m. iki 2009 m.) šis demografinis rodiklis padidėjo 3 %, o 2010 m. stebimas gyventojų sumažėjimas 2 % (1815 gyventojų). Rumšiškėse 2009 m. gimė 12 žmonių, o mirė 27, tai 2,3 karto daugiau nei gimė. 2009 m. į miestelį atvyko 185 gyventojai, o išvyko 10, tai rodo teigiamą migracijos saldo.

Rumšiškių miestelio demografinę padėtį įtakoja teigiami ir neigiami veiksniai. Teigiamą įtaką daro teigiamas migracijos saldo, kuris lėmė miestelio gyventojų skaičiaus augimą. Neigiamą įtaką miestelio demografinėi padėčiai daro 3 veiksniai: mažėjantis gimstamumas, miestelio gyventojų senėjimas; žemas teigiamas santuokų ir ištuokų santykis.

3.2. Gyventojų būstas

Rumšiškių miestelyje gyvenamojo fondo didinimas turėtų vykti kaip natūralus procesas, sąlygotas neigiamų ir teigiamų demografinių tendencijų. Vidutinio buto naudingasis plotas miestelyje siekia 60,50 m², o naudingasis plotas vienam gyventojui – 29,44 m², tai geri rodikliai Lietuvos kontekste. Seka išvada, jeigu 2010 metų miestelio demografinis rodiklis turės tendenciją mažėti, tai po 10 metų naudingas plotas vienam gyventojui dar padidės, todėl gyvenamojo fondo plėtra turėtų vykti nesiorientuojant į kiekį, o koncentruojantis ties gyvenamosios aplinkos gerinimo kokybe.

Siekiant gerinti gyvenamojo būsto fondo būklę ir gyvenimo kokybę, siūlomas esamų teritorijų infrastruktūros gerinimas, tačiau įvertinant galimą teigiamą demografinių rodiklių pasikeitimą, bendrajame plane taip pat numatytos teritorijos naujiems gyvenamiems namams.

Esamų gyvenamųjų teritorijų infrastruktūros kokybės gerinimas

1. Esamų daugiabučių gyvenamųjų namų pastatų modernizavimas ir atnaujinimas. Pastatų atnaujinimas turėtų vykti šiltinant namus, renovuojant artimą namų aplinką, planuojant panašią namų fasadų apdailą, vieningai vaizdą sukuriančius spalvinius variantus. Todėl labai svarbu teikti miestelio gyventojams informaciją daugiabučių namų savininkų bendrijų steigimo klausimais, supažindinti juos su Valstybės bei Kaišiadorių rajono savivaldybės teikiama parama daugiabučiams namams modernizuoti.
2. Esamų gyvenamųjų namų aplinkos kokybės gerinimas. Siekiant gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, siūloma įrengti vietinės reikšmės rekreacinę infrastruktūrą – įrengti poilsio, laisvalaikio praleidimo, bendravimo erdves, žaidimo aikšteles vaikams.

Naujų gyvenamųjų teritorijų plėtra

3. Naujų gyvenamųjų kvartalų teritorijos mažaaukštei individualiai statybai numatomos patraukliose vietovėse, atokiau nuo miestelio centro, pirmenybę teikiant teritorijoms, kuriose jau yra mažaaukščiai gyvenamieji namai ir egzistuoja prielaidos naujų kvartalų atsiradimui. Rumšiškėse numatyta plėsti mažaaukštę gyvenamąją statybą (1-2 a. su mansarda) miestelio pietinėje dalyje į pietryčius nuo Užtakų gatvės esamų individualių namų, miestelio vakarinėje dalyje į vakarus nuo Jaunystės gatvės ir rytų pusėje prie Vytauto gatvės, abipus užstatant tuščias teritorijas.
4. Numatyta daugiabučių namų (trijų ir daugiau butų) statybos galimybė prie S. Neries ir J. Aisčio gatvių. Teritorijos daugiabutei statybai, numatytos atsižvelgiant į vietas, kurios

jau turi tokio pobūdžio užstatymą su esama inžinerine infrastruktūra. Šiose gatvėse galėtų būti formuojamas perimetris užstatymas.

5. **Rekomenduojama socialinio būsto statyba.** Socialinio būsto procentas turi sudaryti 10 % viso miestelyje esančio būsto. Šiuo tikslu siekiama sudaryti sąlygas aprūpinti vidutines ir mažas pajamas turinčius gyventojus; sudaryti sąlygas pigiai išsinuomoti būstą jauniems žmonėms, kurie dar neįsitvirtinę darbo rinkoje ir nepasirinkę nuolatinės gyvenamosios vietos. Šio būsto fondas galėtų būti formuojamas statant daugiabučius namus.

Siekiant sėkmingai realizuoti aplinkos kokybės gerinimą, būtina visuomenės informavimo ir švietimo priemonėmis ugdyti būsto savininko savimonę, gebėjimą tinkamai valdyti ir prižiūrėti turimą nekilnojamą turtą. Svarbu skatinti gyventojus aktyviau investuoti į nuosavo būsto atnaujinimą, didinti pastatų energetinį efektyvumą, naudoti aplinkai nekenksmingas statybines medžiagas, įsirengti modernias ir aplinkos neteršiančias šildymo sistemas.

3.3. Švietimas, kultūra, sveikatos priežiūra ir socialinė rūpyba

Rumšiškių miestelyje kultūros įstaigų tinklą sudaro 4 įstaigos: biblioteka, kultūros centras, Kaišiadorių muziejaus Jono Aisčio skyrius, Lietuvos liaudies buities muziejus. Svarbus miestelio kultūros židinys – kultūros centras, į jo meninę veiklą įtraukta apie 1000 miestelio gyventojų. Centro patalpose veikia Kaišiadorių miesto meno mokyklos skyriai, kur dirba 25 darbuotojai. Kultūros centre organizuojamos šventės, skaitomos paskaitos, susitikimai su įžymiais žmonėmis. J. Aisčio muziejuje organizuojamos parodos, renginiai, vykdoma kultūrinė-šviečiamoji veikla. Lietuvos liaudies buities muziejus – tai muziejus po atviru dangum, užimantis 175 ha plotą.

Rumšiškių miestelyje yra viena sveikatos priežiūros įstaiga – VšĮ Rumšiškių pirminės sveikatos priežiūros centras. Įstaiga aptarnauja 3730 miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojus, joje dirbuoja 17 darbuotojų.

Rumšiškių miestelyje yra dvi socialinių paslaugų įstaigos: VšĮ Rumšiškių senelių globos namai „Auksinis amžius“, VšĮ Rumšiškių vaikų dienos centras. Senelių globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas 18-kai senyvo amžiaus asmenims. Dienos centre teikiamos paslaugos 30-čiai lankytojų.

Miestelyje veikia 2 švietimo ugdymo įstaigos: Rumšiškių vyskupo Antano Baranausko gimnazija, Rumšiškių lopšelis-darželis. Gerėjant demografinėi padėčiai Rumšiškių miestelyje, per pastaruosius metus auga mokinių / auklėtinių skaičius gimnazijoje ir lopšelyje– darželyje.

Aktuali miestelyje yra gyventojų senėjimo problema. Nemažas senyvo amžiaus žmonių procentas skatina vykdyti specialias priešpensinio amžiaus gyventojų užimtumo programas, telkti daugiau dėmesio priešpensinio amžiaus bedarbių socialinei apsaugai.

Siekiant gerinti socialinę aplinką taip pat būtinos šios organizacinės priemonės:

1. Miestelio bendruomenės, jaunimo, moksleivių skatinimas aktyviai įsiliesti į vietines kultūros programas, meno kolektyvų veiklą.
2. Meno kolektyvų parama dalyvaujant respublikiniuose, tarptautiniuose renginiuose, konkursuose; kultūros įstaigų plėtojimas bendradarbiaujant su kitomis panašaus pobūdžio įstaigomis, įgyvendinant bendrus kūrybinius projektus.
3. Rajone vykstančių tradicinių renginių populiarinimas, puoselėjant etninę kultūrą, siekiant išlaikyti tautinį identitetą.
4. Kultūros įstaigų darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas, sudarant sąlygas lankyti tęsines mokymo programas, pasisemti patirties iš užsienio kultūros centrų.
5. Bibliotekinių darbo sąlygų gerinimas, atnaujinant bibliotekų infrastruktūrą.

6. Knygų atnaujinimas bibliotekose, ieškant papildomų finansavimo šaltinių populiarios grožinės literatūros, naujausių žodynų, žinynų, enciklopedijų, informacinės literatūros, periodinių leidinių įsigijimui.
7. Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų formavimas gyvenamosios statybos teritorijose žemesnio lygmens planavimo dokumentais. Ramaus ir aktyvaus poilsio vietų įrengimas. Tam numatomos erdvės – miestelio centre rekreacinė teritorija šalia baldų parduotuvės ir kultūros centro pastato, teritorijos greta L. Lekavičiaus gatvės. Įvairiems sporto šakų renginiams numatyta teritorija šalia planuojamos investicinių objektų teritorijos, jos pietrytinėje dalyje. Kitos želdynų teritorijos turi būti numatytos rengiant specialiuosius bei detaliuosius teritorijų planus.
8. Miestelio gyventojų skatinimas aktyviai sportuoti, propaguoti fizinės veiklos užsiėmimus kaip sveikatos stiprinimo būdą.
9. Kasmetinių įvairių sporto šakų renginių, turnyrų organizavimas, naujų sporto šakų kultivavimas, perspektyvių miestelio sportininkų, komandų rėmimas varžybų dalyvavime. Tam bendrajame plane numatytos bendro naudojimo erdvės, kuriose turi būti įrengti sporto aikštynai, rekreacinės zonos, dviračių takai.

3.4. Ekonominė infrastruktūra – pramonės ir verslo plėtra

Rumšiškių miestelyje stambių ūkio subjektų, kuriose dirbtų virš 100 žmonių, nėra. Daugiausia tai vidutinės ir smulkios įmonės, kuriose dirba nuo 1 iki 10 žmonių. Stambiausia miestelyje įmonė – UAB D. Gelombickienė ir partneriai, kurioje dirba 30 žmonių. Pagrindinė Rumšiškės žmonių veikla – prekyba maisto produktais, baldų ir langų gamyba, žemės ūkio ir sodininkystės paslaugos, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos.

Tiesioginių užsienio investicijų srautas Rumšiškių miesteliui nuo 2007 metų nuolat kito, tačiau vienam gyventojui tenkančių investicijų dydis yra ženkliai mažesnis nei šalies vidurkis. Rumšiškių miestelio ekonominę situaciją galėtų pagerinti naujų komercinių-investicinių teritorijų kūrimas. Plėsti naujas pramonines teritorijas miestelyje nenumatoma.

Siekiant gerinti ekonominę aplinką siūlomi šie sprendiniai:

- 1) Gerinti miestelio komercinę aplinką, užtikrinant mažmeninės prekybos plėtrą:
 - a. Miestelio centre numatoma išlaikyti esamas prekybos teritorijas universalioms ir specializuotoms prekybos įmonėms iki 1000 m².
 - b. Numatoma sudaryti galimybę kurtis naujoms gyvenamoms-komercinėms teritorijoms: prie J. Aisčio-Užtakų gatvių sankryžos ir gyv. kvartale, kurį riboja Rumšos, Ažuolų ir Topolių gatvės; kvartale prie Byliškių ir L. Lekavičiaus gatvių. Lokaliniai komerciniai taškai – prekybos aikščių forma numatomi miestelio centre, prie Liaudies buities muziejaus, prie įvažiavimo į Rumšiškės.
- 2) Specializuotų centrų vystymas:
 - a. Esamos pramoninės teritorijose vykdoma veikla turėtų būti laikina. Šios teritorijos ateityje turėtų tapti paslaugų aptarnavimo, lankytojų apgyvendinimo centrais.
 - b. Miestelio šiaurės-vakarų pusėje numatyta komercinė-investicinė teritorija specializuotiems centrams kurtis, susijusiems su LLBM funkcijų papildymu. Čia galima būtų rengti šiuolaikinės buities (žemės ūkio produkcijos) naujovių parodas bei aukcionus.
- 3) Plėsti turizmo ir poilsio infrastruktūrą, skatinti turizmo objektų kūrimąsi. Kokybiškai plėsti esamas rekreacines teritorijas pritaikant jas turizmo reikmėms, įrengiant turizmo infrastruktūros objektus, sutvarkant aplinką, šalia jų įrengiant automobilių stovėjimo aikšteles, organizuojant gerą susisiekimą su šiomis teritorijomis.

4. GAMTINĖS TERITORIJOS, REKREACIJA IR TURIZMAS

4.1. Gamtinis karkasas

Pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą, gamtinis karkasas yra vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų. Gamtinio karkaso teritorijose leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

Visas gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, garantuojančias bendrąjį kraštovaizdžio stabilumą, į bendrą kraštotvarkos ekologinio kompensavimo zonų sistemą jungia gamtinis karkasas. Gamtinės aplinkos stabilumo užtikrinimas palaikant, formuojant ar gausinant gamtinio karkaso elementų kokybę teritorijoje savo ruožtu garantuoja didesnę teritorijos ūkinį potencialą bei geresnę žmonių gyvenamosios aplinkos kokybę.

Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos gamtinis karkasas yra neatsiejama Lietuvos gamtinio karkaso dalis, formuojanti tiek savivaldybės, tiek Lietuvos bendrąją erdvinę koncepciją. Rumšiškių miestelio ir jo apylinkių teritorijos gamtinio karkaso teritorinę sudėtį detalizuoja Kaišiadorių rajono bendrasis planas, kuriame išskirta Rumšiškių gamtinio karkaso sudėtis.

Planuojamos teritorijos gamtinį karkasą sudaro geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir migraciniai koridoriai.

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai – teritorijos, užimančios tarpinę padėtį tarp geoekologinių takoskyrų ir migracijos koridorių, galinčios pakeisti šoninius migracijos srautus (šoninį nuotėkį), taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms sistemoms.

Planuojamos teritorijos gamtinio karkaso pagrindą sudaro *ribotas* (funkcinio potencialo kategorijos ekologinio kompensavimo laipsnis) *regioninis migracijos koridorius* C1 – Kauno marios, kurį sustiprina ir palaiko *riboto* laipsnio *rajoniniai ir vietiniai migracijos koridoriai* c1 – Praviena ir Nedėja. Į vakarus nuo Lietuvos liaudies buities muziejaus esantis Rumšiškių miškas yra artimiausia planuojamai teritorijai *patikima rajoninio ir vietinio vidinio stabilizavimo arealo* – b0 teritorija.

Rumšiškių miestelio bendrajame plane gamtinis karkasas yra išskirtas į Urbanizuojamą užstatomą gamtinio karkaso teritoriją, urbanizuojamą neužstatomą gamtinio karkaso teritoriją ir nenumatomą urbanizuoti gamtinio karkaso teritoriją. Urbanizuojamos užstatoma ir neužstatoma gamtinio karkaso teritorijos išskirtos įvertinant esamą susiklosčiusią miestelio užstatymo struktūrą, taip pat siekiant urbanizuojamoje teritorijoje sukurti vientisą tarpusavyje apsijungiančių želdynų, atvirų erdvių plotus. Urbanizuojamose užstatomoje bei neužstatomoje gamtinio karkaso teritorijų dalyse teritorijos tvarkomos ir naudojamos pagal pateiktus Rumšiškių miestelio teritorijų naudojimo ir tvarkymo reglamentus (žr. 7 skyrių).

Rumšiškių miestelis glaudžiasi prie Kauno marių regioninio parko, todėl jo gamtinį karkasą ir jo tvarkymą reglamentuoja ir šio regioninio parko tvarkymo dokumentai.

Hidrografinio tinklo gamtinio karkaso zoną sudaro Kauno marios, Pravienos ir Nedėjos upeliai. Šiose teritorijose nustatytos paviršinio vandens apsaugos zonos, paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos. Kauno marių paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos zona numatyta 500 m nuo kranto linijos. Pravienos upelio pakrantės apsaugos zona numatyta 200 m, Nedėjos upelio – 100 m.

Planuojamoje teritorijoje esantiems vandens telkiniams taip pat nustatyta paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta. Ji nustatyta įvertinant vandens telkinių plotus, pakrantės šlaitų polinkio kampą, įvertinant vandens telkinio pakrantėse esančią geomorfologinę struktūrą, įvertinant šlaitų struktūrą bei prisitaikant prie susiformavusios urbanistinės situacijos. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nustatytos remiantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir juostų nustatymo taisyklėmis.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų teritorijose išlaikomas riboto žemės naudojimo režimas, gerinama aplinkosauginė pažeistų jo dalių būklė. Naujų pastatų statyba tose vietose reglamentuojama Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoje nenumatyti statiniai galintys kelti neigiamą poveikį paviršiniams vandens telkiniams. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose galimi tik su hidrotechnine infrastruktūra susijusių statinių statyba. Bendrajame plane pakrančių apsaugos juostose numatomi dviračių-pėsčiųjų takai, poilsio aikštelės, valčių prieplaukos, sporto aikštynai. Vandens telkinių teritorijas numatoma papildomai apželdinti.

Miškų gamtinio karkaso zonos apima esamus miškus besiribojančius su planuojama teritorija.

Visas gamtinio karkaso zonas numatoma tarpusavyje sujungti. Šių teritorijų sistemos formavimu siekiama kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, vykdomas ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama biologinė įvairovė.

Gamtiniame karkase keičiant žemės ūkio teritorijos paskirtį į kitos paskirties žemę, turi būti numatoma ne mažiau kaip 50% atskirųjų želdynų (remiantis Gamtinio karkaso nuostatais, Žin., 2010, Nr. 87-4619). Šių teritorijų dalis bendrajame plane išdėstama greta Kauno marių regioninio parko – šlaitų viršutinėje terasoje, prie Nedėjos, Pravienos bei kitų mažesnių upelių šlaitų. Taip pat dalis atskirųjų želdynų teritorijų prie vandens telkinių šlaitų turi būti išskirta rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus.

Apskritai Rumšiškių miestelio gamtinėje aplinkoje stambių pastatų statyba nėra siūloma, nes tą riboja aplinkosauginiai, kraštovaizdiniai veiksniai. Čia svarbu išsaugoti susiformavusį aukštos estetinės vertės kraštovaizdį bei jį gerinti.

4.2. Miškai, želdynai, saugomos teritorijos

Miškų planuojamoje teritorijoje nėra daug. Daugiausia tai Kauno marių ir upelių šlaitų, pakrančių želdiniai. Rumšiškių miestelio apylinkėse, patenkančiose į planuojamos teritorijos ribas, dominuoja atviros žemės ūkio teritorijos.

Planuojamos teritorijos dalis patenka į Kauno marių regioninį parką arba glaudžiasi prie jo. Kaip Kauno marių regioninio parko dalis, į planuojamą teritoriją patenka ir Kauno marių kraštovaizdžio draustinis, Pravienos hidrografinis draustinis bei Gastilionių botaninis-zoologinis draustinis. Kauno marių regioniniame parke yra Natura 2000 teritorijos – paukščių apsaugai svarbios teritorijos bei buveinių apsaugai svarbios teritorijos.

Rumšiškių situacija yra unikali tuo, kad vienas seniausių Lietuvos miestelių dingo be pėdsakų, užlietas Kauno marių. Radialinio plano miestas buvęs žemutinėje Nemuno slėnio terasoje, prie senojo Vilniaus Kauno kelio ir jo sankirtos su keliu į Gardiną. Nors po Antrojo pasaulinio karo 1944 m. Rumšiškių miestas sudegė, išliko medinė bažnyčia su varpine, kapinių koplyčia. Numačius statyti Kauno hidroelektrinę, jau 1956 m. Rumšiškių miestas pradėtas perkėlinėti į viršutinę Nemuno slėnio terasą.

Po marių vandeniui atsidūrė Rumšiškių piliakalnis Nemuno ir Pravienos santakoje bei kapinės. Kapinės buvo perkeltos į viršų. 1958-1959 m. iš numatyto užlieti Nemuno slėnio perkelta keletas vertingų statinių – bažnyčia su varpine ir kapinių koplyčia.

Dabartinės Rumšiškės – unikalaus likimo gyvenvietė, kurios istorijos eigą nutraukė Kauno marių atsiradimas. Todėl senieji Rumšiškių pastatai atsirado naujoje aplinkoje.

Rumšiškės užstatytos standartiniais XX a. antrosios pusės pastatais. Kultūros paveldo objektų yra tik keletas.

Vietovei išskirtinumą teikia vienas didžiausių Europoje Liaudies buities muziejų, formuojantis unikalų kultūrinį kraštovaizdį. Nors formaliai muziejaus negalima priskirti kultūros paveldo objektų kategorijai, tačiau tokia, kultūrinę vertę turinčių eksponatų sankaupa, gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, be abejo reikalauja ypatingos vizualinės apsaugos, numatant gyvenvietės plėtrą.

Planuojamoje teritorijoje yra vienos veikiančios kapinės (prie bažnyčios). Jų plėtra nenumatoma. Naujos miestelio kapinės yra numatomos rytinėje miestelio dalyje, už kelio Nr. 188 Rumšiškės – Tadarava.

Miestelio želdynus be miškų ir saugomų teritorijų taip pat sudaro bendro naudojimo teritorijos bei atskirieji želdynai. Be išskirtų pagrindinių gamtinio karkaso zonų, bendruoju planu numatoma skatinti gamtinės struktūros formavimo sistemą urbanizuojamoje teritorijoje. Rengiant teritorijų specialiuosius bei detaliuosius planus turėtų būti pagausinta esama miestelio žaliųjų plotų struktūra bei vystoma nauja miestelio plėtros teritorijose. Gyvenamosiose teritorijose turi būti numatomos bendro naudojimo teritorijos, atskirųjų želdynų (poilsio želdynai; žaliosios jungtys; estetiškos reikšmės želdynai; kelių apsaugos zonų želdynai), gatvių želdinių teritorijos (medžių alėjos, vejės) ir kt. Esamomis bei naujai kuriamomis želdynų teritorijomis numatyti pėsčiųjų-dviračių takai.

4.3. Rekreacija ir turizmas

Turizmas ir rekreacija yra svarbi verslo plėtros sritis. Šiuo metu rekreacijos ir turizmo infrastruktūra Rumšiškių miestelyje yra gana gerai išvystyta. Lankytinų turistinių ir rekreacinių objektų, patrauklių kraštovaizdžių yra. Daug lankytojų pritraukia greta esantis Lietuvos liaudies buities muziejus. Turizmo ir rekreacijos aptarnavimo infrastruktūros, kurios objektus sudaro įvairias paslaugas poilsiautojams teikiančios įstaigos, kaip: informaciniai centrai, maitinimo ir apgyvendinimo įstaigos, pakanka. Kaišiadorių rajonas turi gerai išvystytą kelių tinklą ir labai gerą susisiekimą su didžiaisiais Lietuvos miestais Vilniumi ir Kaunu. Tai sąlygoja, kad Rumšiškių miestas su Lietuvos liaudies buities muziejumi yra svarbus regiono lankymo objektas.

Rumšiškių miestas Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane įvardijamas kaip nemažą rekreacinį potencialą turinti Kaišiadorių rajono vietovė, taip pat išskiriamas kaip regioninės svarbos rekreacijos aptarnavimo centras. Jame turėtų būti vystomos tokios rekreacijos rūšys: poilsis gamtoje, pažintinė, sportinė, pramoginė, verslinė, gydomoji rekreacija.

Pagrindinės numatomo turizmo verslo sritys apima: paslaugų gyventojams ir atvykstantiems svečiams plėtrą ir kokybės gerinimą (viešbučiai, poilsio namai), viešosios turizmo infrastruktūros elementų formavimą (poilsiavietės, stovėjimo aikštelės, privažiavimai, paplūdimiai, pasivaikščiavimo, laisvalaikio ir pramogų zonos).

Rytinėje planuojamos teritorijos dalyje, prie kelio Nr. 188 Rumšiškės – Tadarava, yra siūlomos slidinėjimo trasos. Šiaurinės ekspozicijos Kauno marių šlaitai šioje vietoje labai tinkami vystyti šiai veiklai.

Šiaurinėje planuojamos teritorijos dalyje, prie Pravienos upelio šlaitų, numatomas kempingas. Šioje vietoje jis būtų lengvai surandamas ir pasiekiamas, pakankamai arti miestelio ir tuo pačiu išlaikantis atstumą iki jo.

Poilsui prie vandens išnaudojamos Kauno marios – tai pagrindinė miestelio gyventojų ir svečių poilsio rekreacinė vieta.

Kavinės, užkeigos ir kitos viešojo maitinimo įstaigos gali kurtis ir teikti paslaugas miestelio centre numatytose komercinės bei gyvenamosios/komercinės paskirties prioriteto zonose.

Esamas automobilių, dviračių ir pėsčiųjų turistinių trasų tinklas išlaikomas ir plėtojamas, taip pat papildomas.

5. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO TERITORIJŲ NAUDOJIMAS, TVARKYMAS IR APSAUGA

5.1. Kultūros paveldo apibūdinimas ir tvarkymo sprendiniai

Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalyje detalizuojamos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytos kultūros paveldo teritorijų saugojimo ir naudojimo sistema bei gairės. Dalies „Kultūros paveldo teritorijų naudojimas ir apsauga“ tikslas – užtikrinti kultūros paveldo teritorijų tvarkymą bendroje miestelio teritorijos raidoje, integruojant jas į kultūrinio kraštovaizdžio teritorinę apsaugą. Kultūros paveldo teritorijų apsaugos užtikrinimui numatytas objektų tinkamas panaudojimas, kuris užtikrintų nekilnojamojo kultūros paveldo išlikimą.

Rumšiškių miestelio bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalyje nagrinėjami visi teritoriniai kultūros paveldo objektai ir pavieniai, nedidelę teritoriją užimantys objektai.

Bendrojo plano kultūros paveldo dalis nustato teritorijos nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo prioritetus bei priemones, užtikrinančias kultūros paveldo objektų išsaugojimą. Vadovaujamosi Lietuvos nacionaline darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-2039), kur nurodoma, kad Lietuvos kultūrinio savitumo išsaugojimas yra vienas iš Lietuvos darnaus vystymosi prioritetų.

Koncepcijos teiginiai atitinka miestų ir miestelių lygmens teritorijų planavimo reikalavimus. Pateikiamos sąvokų turinys atitinka Lietuvos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 2004, Nr. 153-5571) bei kitų kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių nacionalinių ir Lietuvos ratifikuotų tarptautinių teisės aktų reikalavimus ir Lietuvos teritorijos bendrąjį planą, kuris įtvirtina principą, kad kultūros paveldo išsaugojimą būtina vertinti kaip svarbų veiksnių, įtakojančių vietovės ekonominę plėtrą (1 str. 3 sk., Žin., 2002, Nr. 110-4852).

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas turi būti laikomas neatsiejama Rumšiškių miestelio teritorijos plėtros dalimi. Pagrindinė strateginė teritorijos plėtros kryptis atitinka integralios kultūros paveldo apsaugos sampratą – siekiama kultūros paveldo objektų išsaugojimo, naudojant juos visuomenės reikmėms.

Pateikiami kultūros paveldo saugojimo principai taip pat atitinka tikslus, numatytus Lietuvos ratifikuotoje Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijoje (5 str.; Žin., 1997, Nr. 19-411):

- 1) priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas;
- 2) vystyti mokslinius ir techninius tyrimus bei tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui;
- 3) imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui (konservavimui), prezentavimui bei reabilitavimui.

5.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai ir jų sklaida planuojamoje teritorijoje

STATINIAI IR STATINIŲ KOMPLEKSAI

Rumšiškių Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia ir varpinė (unikalus objekto kodas 970) Marių g. 68, Rumšiškių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.

Kompleksas jau 1963 m. buvo įrašytas į tuometinį Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašą, į LR NKV registrą 1992-05-05. Objektas nėra paskelbtas saugomu valstybės ar savivaldybės.

Pirmoji bažnyčia Rumšiškėse pastatyta XV a. pradžioje, vėlesnė – 1573 m. 1677 m. minima medinė šiaudais dengta bažnyčia, statyta po 1660 m. klebono A. Giedraičio rūpesčiu.

1774 m. parapijai priklausė 25 kaimai (8 jų buvo Nemuno kairiajame krante). 1805, 1815, 1849 m. vizitacijos aktuose nurodyta sena ir maža bažnyčia. 1849 m. Rumšiškių parapija, priklausiusi Vilniaus vyskupijai, perduota Žemaičių vyskupijai.

1859-1860 m. pastatyta nauja medinė bažnyčia. Spėjama, kad tuo laikotarpiu statyta ir varpinė bažnyčios šventoriuje. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą sumanyta statyti naują mūrinę dvibokštę bažnyčią, netgi tam buvo išdeginta apie 300 tūkst. plytų, paruošta miško mediena, bet karas planus suardė. Karo metu vokiečiai išvežė beveik visas plytas. Bažnyčios šventoriuje vokiečiai palaidojo apie 60 savo karių (perkeliant bažnyčią, vokiečių kapai perkelti į naujas kapines).

1942 m. Nemuno potvynio metu bažnyčia buvo apsemta. Antrojo pasaulinio karo metu nenukentėjo. 1940 m. buvo nacionalizuota, 1948 m., gražinta parapijiečiams.

1958 m. perkėlinėjant Rumšiškės į viršutinę Nemuno slėnio terasą, norėta bažnyčią su varpine ir kapines perkelti į vietovę prie Dovainonių. Tačiau, klebono Jono Žemaičio rūpesčiu numatyta vieta Byliškių kaimo pradžioje, prie jau buvusios Šv. Antano koplyčios.

Bažnyčia liaudies architektūros formų, stačiakampio plano, su šoninėmis zakristijomis, penkiasiene apside ir bokštelio. Varpinė trijų aukštų taip pat liaudies architektūros formų. Netoli bažnyčios stovi Šv. Antano koplytėlė.

Šv. Onos koplyčia (unikalus objekto kodas 2165), kapinės, Rumšiškių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.

Objektas įrašytas į LR NKV registrą 1992-07-10. Nepaskelbtas valstybės ar savivaldybės saugomu.

Koplyčia pastatyta 1840 m. 1959 m. kartu su bažnyčia ir kapinėmis perkelta į viršutinę Nemuno slėnio terasą.

Pastatas medinis, su bokštelio, dvišlaičiu stogu, liaudies architektūros formų.

LAIDOJIMO VIETOS

Lietuvos karių kapai (unikalus objekto kodas 33352), kapinės, Marių g. Rumšiškių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.

Objektas įrašytas į LR NKV 2009-10-21. Jam pripažintas nacionalinis reikšmingumo lygmuo. Nustatytas vertingųjų savybių pobūdis: istorinis, memorialinis. Teritorijos plotas – 9,0 kv. m.

Nustatytos objekto vertingosios savybės: įvairios išraiškos formos – Antano Aleksandravičiaus ir Adomo Varno kūrybos kryžiai, įrašų tipas ir tekstai, bordiūrų, juosiančių želdinių vietas, tipas, lygus reljefas. Palaidoti keturi Lietuvos kariai: I pėstininkų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino pulko eilinis Jonas Apanavičius, miręs 1919 m. nežinomomis aplinkybėmis, VII pėst. Žemaičių kunigaikščio Butgeidžio pulko leitenantas Petras Kaulavičius, 1922-07-06 nuskendęs Nemune, V pėst. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio pulko eilinis Feliksas Stankus, žuvęs 1919-04-11 ir Lietuvos vietinės rinktinės karys Vladas Adomavičius, žuvęs 1944-04-29. Palaikai perlaidoti 1959 m. iš Rumšiškių miestelio senųjų kapinių.

Rumšiškių kapinėse, netoli koplyčios palaidotas poetas Jonas Aistis (1904-1973).

MONUMENTAI

Antano Baranausko paminklas (unikalus objekto kodas 9094, 10886), Rumšiškių k., Rumšiškių sen., Kaišiadorių r. sav.

Objektas įrašytas dar į Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašą kaip dailės ir istorijos paminklas. Paminklas sukurtas 1967 m., skulptūros autorius Vladas Žuklys. Į LR NKV registrą objektas, kaip dailės kūrinys įrašytas 1993-02-23, o kaip objektas, minintis žymią asmenybę, įrašytas 1993-02-10. Paminklas nepaskelbtas saugomu valstybės ar savivaldybės. Nenustatyta objekto teritorija.

Kapinėse stovi antkapinis paminklas Jonui Aisčiui, pastatytas 1994 m., autorius Vladas Žuklys. 1997 m. įkurtas Jono Aisčio muziejus.

Bendrajame plane pateikiamas kultūros vertybių sąrašas nėra baigtinis, todėl pagal šio plano nuostatas rengiant kitus teritorijų planavimo dokumentus reikalinga vadovautis naujausia LR Kultūros vertybių registro informacija.

5.3. Kultūros paveldo apsaugos, naudojimo ir tvarkymo programos

Rumšiškių miestelio kultūros paveldo apsaugą, pritaikymą ir naudojimą turi padėti įgyvendinti valstybinės ilgalaiškės programos:

1) *Ilgalaikė dvarų paveldo objektų – istorinių želdynų (parkų) tvarkymo darbų programa*, patv. 2005 m. sausio 10 d. KVAD (KPD) įsakymu Nr. Į-09. Įgyvendinant šią programą vykdomas negausaus dvarų kultūros paveldo puoselėjimas regione, galimas istorinio kraštovaizdžio elementų atkūrimas Rumšiškių miestelio ir jo apylinkių teritorijoje.

2) LR Vyriausybės nutarimas: *Dėl dvarų paveldo išsaugojimo programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo* (2003 m. balandžio 18 d. Nr. 481).

3) *Kultūrinio turizmo plėtros programa*. (Vilnius, 1998). Joje numatytos kultūrinio turizmo plėtros programos tikslai ir uždaviniai, programos realizavimo priemonės. Priemonių planui įgyvendinti planuojamoje teritorijoje turizmo infrastruktūros plėtra derinama su atrinktais eksponuotinių kultūros paveldo objektų dislokacija.

Laukiami rezultatai įgyvendinant šias programas:

- sudaromos palankesnės sąlygos kultūros paveldo objektų išsaugojimo užtikrinimui ir integravimui į visuomenės gyvenimą;
- efektyvesnis ES fondų ir kitos tarptautinės paramos panaudojimas;
- sudaromos palankesnės sąlygos pristatyti Europoje Lietuvos kultūros paveldą;
- sudaromos palankesnės sąlygos valstybės ekonominei, socialinei ir kultūrinei raidai, geresniems kultūrinės tapatybės elementų, tradicijų ir gyvenimo būdo ryšiams nacionaliniu, regioniniu bei vietiniu lygiais.

5.4. Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos, naudojimo ir apsaugos principai

Rumšiškių miestelio bendrojo plano sprendiniai įgyvendinami, remiantis pagrindinėmis kultūros paveldo apsaugos nuostatomis:

- išsaugoti ir atgaivinti paveldėtą regiono savitumą atspindintį kultūros paveldą;
- stiprinti valstybės institucijų ir visuomenės atsakomybę už kultūros paveldo išsaugojimą.

Pateikiami sprendinių teiginiai yra siejami su gamtos paveldo apsaugos reikalavimais ir atitinka aplinkos tvarkymo tikslus, nustatytus Lietuvos ratifikuotoje Europos kraštovaizdžio konvencijoje (5 ir 6 str., Žin., 2002, Nr. 104-4621):

- 1) įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmonės supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindą;
- 2) integruoti kraštovaizdį kaip reiškinių į teritorijų ir miestų planavimo politiką bei kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikį kraštovaizdžiui;

- 3) nustatytus kraštovaizdžius įvertinti, atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą vertę.

Rumšiškių miestelio bendrojo plano sprendiniai turės sudaryti sąlygas išsaugoti kultūros paveldą ateities kartoms.

Bendrojo plano sprendiniai turės užtikrinti Lietuvos liaudies buities muziejaus formuojamo unikalaus kultūrinio kraštovaizdžio išsaugojimą. Miestelio plėtra turės sudaryti sąlygas respektuoti kultūrinį kraštovaizdį.

Pagrindinis Rumšiškių miestelio kultūros paveldo išsaugojimo prioritetas yra kultūros paveldo teritorijų integravimo į miestelio gyvenimą užtikrinimas, tinkamas naudojimas ir priežiūra, jį įgyvendinant reikia vadovautis parengtais aukštesnio lygio teritorijų planavimo dokumentais.

6. INŽINERINĖ IR SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

6.1. Inžinerinė infrastruktūra

INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Šis Rumšiškių miestelio bendrojo plano skyrius yra parengtas, vadovaujantis:

1. UAB „Kaišiadorių vandenys“ 2009-08-13 planavimo sąlygomis Nr. 60-495(13);
2. Kauno visuomenės sveikatos centro 2009-08-13 planavimo sąlygomis Nr.60-495(13);
3. AB „TEO LT“ 2009-08-12 planavimo sąlygomis Nr. 9/0605;
4. AB „LESTO“ 2013-10-14 planavimo sąlygomis Nr. 42010-1324;
5. AB „Lietuvos dujos“ 2011-07-19 planavimo sąlygomis Nr. 7-215-1059;
6. Skaitmeninė toponuotrauka M1:5000 (UAB „Aerogeodezijos institutas“, Kaunas, 2010m.).

Esamos inžinerinės infrastruktūros vystymo tikslas – didinti miestelio gyventojų, įstaigų ir organizacijų darbuotojų bei svečių, t.sk. turistų, komfortą, mažinti aplinkos taršą, tuo gerinti aplinkos kokybę, ir didinti šio miestelio ekonominį konkurencingumą.

Bendrojo plano sprendiniais yra numatomas racionaliausias šios infrastruktūros vystymo kelias.

VANDENTVARKA

Numatomas Rumšiškių miestelio viešojo vandentiekio, centralizuoto buitinių nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų nuotakynų vystymas:

1. Išlaikyti esamą vandentiekio sistemą, ją plečiant pagal poreikius, pirmiausia nutiesiant tinklus tankiau apgyventuose kvartaluose ir siekiant, kad iki 2014 metų pabaigos ne mažiau 95% planuojamos teritorijos gyventojų turėtų galimybę prisijungti prie viešojo vandentiekio. Renovuoti susidėvėjusius vamzdynus ir įrengimus;
2. Ir ateityje naudoti esamą centralizuoto vandens tiekimo vandenvietę, didinant jos pajėgumą pagal poreikį;
3. Sutvarkyti nebenaudojamą vandentiekio įrangą taip, kad ji nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir neturėtų aplinkos;
4. Įrengti priešgaisrinius hidrانتus geriamojo vandens vandentiekio sistemoje, atitinkamai tuo tikslu paklojant reikiamo skersmens vamzdynus;
5. Kad būtų garantuota reikiama geriamojo vandens kokybė, būtina užtikrinti sanitarinės apsaugos zonoms (SAZ) keliamų reikalavimų laikymąsi. Tam reikia sudaryti vandenvietės SAZ'ų dokumentaciją ir ją įregistruoti savivaldybių teritorijų planavimo registre bei Žemės gelmių registre;
6. Išlaikyti esamą buitinių nuotakyno sistemą, ją plečiant pagal poreikius, pirmiausia nuotakynus klojant tankiau apgyventuose kvartaluose ir siekiant, kad iki 2014 metų pabaigos ne mažiau 95% planuojamos teritorijos gyventojų turėtų galimybę prisijungti prie centralizuoto nuotakyno. Renovuoti susidėvėjusius vamzdynus;
7. Išlaikyti esamą neseniai rekonstruotą uždaro tipo biologinio valymo nuotekų valyklą, įvertinant, kad jos pajėgumai tenkins ir skaičiuojamo laikotarpio reikmes. Nuotekų valyklos sanitarinė apsaugos zona, vadovaujantis LR vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 2011-07-13 pakeitimu Nr.823, nėra numatoma;
8. Įrengti paviršinių nuotekų (lietaus) nuotakyną, kadangi dabartiniu metu tėra tik nedideli jo fragmentai. Įrengti paviršinių nuotekų valyklas;
9. Nuotekų siurblių (šulinio tipo), slėginių linijų nuo jų ir kitų vandentvarkos elementų poreikį nustatyti, parengiant specialiuosius planus;

10. Paviršinių nuotekų nuotakynų tiesimo darbus įjungti į gatvių rekonstravimo darbų apimtį, t.y., prieš įrengiant kietas jų dangas, pakloti šiuos nuotakynus;
11. Tinkamai prižiūrėti privažiavimus prie esamų priešgaisrinių tvenkinių ir kūdrių iki tol, kol bus išvystyta priešgaisrinio vandentiekio sistema;
12. Plėsti ir tobulinti vandentvarkos sistemas Lietuvos liaudies buities muziejaus teritorijoje.

DUJŲ TIEKIMAS

1. Numatoma išlaikyti esamą neseniai įrengtą miestelio skirstomojo dujotiekio sistemą, ją plečiant ir pagal reikmes vystant;
2. Užtikrinti saugų ir patikimą gamtinių dujų tiekimą valstybinės reikšmės magistraliniais ir skirstomaisiais dujotiekiais. Rengiant miestelio teritorijų detaliuosius planus, taikyti specialiąsias ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės mėn. 12d. Nutarimu Nr.343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų“;
3. Užtikrinti, kad būtų laikomasi specialiųjų ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygų dujų skirstymo stoties (Pravienos DSS) sanitarinės apsaugos zonos (SAZ), kuri yra 500 metrų atstumu nuo pastatų, ribose;

Šios DSS SAZ ribose draudžiama statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, mokyklas vaikų ir panašias įstaigas, įrengti parkus;

4. Magistralinių dujotiekių apsaugos zoną sudaro:
 - žemės juosta (išilgai vamzdynų trasos), kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinių vamzdynų ašies;
 - 25 metrų pločio žemės juosta aplink magistralinio dujotiekio įrenginių ir objektų aptvertą teritoriją;
5. Kadangi esami magistraliniai dujotiekiai planuojamos teritorijos ribose yra pastatyti pagal pirmos klasės vietovės teritorijos reikalavimus, inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinyje yra pažymėtos tos pirmos klasės vietovės ribos, kurios tęsiasi išilgai magistralinių dujotiekių vamzdynų. Šioje pirmos klasės vietovės teritorijoje, yra ribojamas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius. Pirmos klasės vietovės vienetė, t.y. teritorijoje, esančioje po 200 metrų į abi puses nuo magistralinių vamzdynų vamzdžio ašies ir besitęsiančioje 1600 metrų išilgai vamzdyno, gali būti iki 10 vnt., pastatų, skirtų žmonėms būti. Esant poreikiui, kad būtų daugiau 10-ties pastatų 1600 metrų atkarpoje, jie galėtų būti statomi ne mažesniu kaip 200 metrų atstumu nuo magistralinio dujotiekio.
- Be to, inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinyje yra pažymėta riba, nurodanti teritoriją; po 350 metrų nuo magistralinio dujotiekio kraštinių vamzdynų ašies, kurioje rengiantis statyti bet kurios paskirties pastatus, projekcinę dokumentaciją būtina derinti magistralinius dujotiekius eksploatuojančioje organizacijoje;
Šiame brėžinyje taip pat pažymėtas magistralinio dujotiekio technologinio ryšio kabelis;
6. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zoną sudaro:
 - Žemės juosta išilgai vamzdynų, kurios plotis - po 2 metrus abipus vamzdyno ašies;
 - 10 metrų pločio žemės juosta aplink dujų reguliavimo punktų (DRP) sienas;
7. Numatoma galimybė nutiesti gamtinių dujų liniją į Lietuvos liaudies buities muziejų;
8. Gamtinių dujų sistemos plėtra turi būti detalizuota, rengiant atskirų teritorijų detaliuosius planus.

ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

Elektros energijos tiekimo Rumšiškių miesteliui sistemos vystymas:

1. Išlaikyti esamą principinę elektros energijos tiekimo objektams, esantiems planuojamoje teritorijoje, sistemą;

2. Rekonstruoti susidėvėjusius elektros energijos tiekimo tinklus (ETL), užtikrinant elektros tiekimo patikimumo ir kokybės reikalavimus. Aplink esamus ir naujai įrengiamus tinklus bei įrenginius sudaryti apsaugos zonas ir prisilaikyti jų režimo;
3. Miestelio centrinėje dalyje esamas orines elektros tiekimo linijas demontuoti, jas sukabeliuojant. Tuo bus užtikrinamas patikimas elektros energijos tiekimas ir išlaikomas natūralus kraštovaizdis;
4. Tankiai užstatytuose ir užstatomuose gyvenamuosiuose kvartaluose esamas orines 10kV ETL sukabeliuoti, tuo pagerinant kraštovaizdį ir sumažinant apsaugos zonas, kas sudarys galimybę racionaliai panaudoti teritoriją;
5. Naujai užstatomose teritorijose tiesti tik kabelinės elektros tiekimo linijas (ETL);
6. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas teritorijos apšvietimo sistemas, diegti efektyvaus elektros naudojimo priemones.

ŠILUMINĖS ENERGIJOS TIEKIMAS

1. Ir ateityje išlaikyti esamas geoterminio pastatų šildymo sistemas kaip labiausiai ekologiškas ir nereikalaujančias kuro;
2. Rekonstruojant esamas katilines, pirmenybę teikti įrenginiams, naudojantiems biokurą ar biomasę. Atskirais atvejais gali būti įrengiamos dujinės katilinės, tačiau centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemose kurui nenaudoti akmens anglies ar mazuto;
3. Nustatyti sanitarinės apsaugos zonas (SAZ) šilumos gamybos įrenginiams, kuriems šių zonų nustatymą numato LR teisės aktai.

TELEKOMUNIKACIJOS IR RYŠIAI

Rumšiškių miestelio telekomunikacijų ir ryšių vystymas:

1. Turi būti užtikrinama fiksuoto ir judriojo ryšio infrastruktūros plėtra tam, kad vartotojams būtų pasiūlytos vis kokybiškesnės ir modernesnės paslaugos;
2. Turi būti sudarytos sąlygos plačiajuosčio interneto infrastruktūros plėtrai pagal vykdomą projektą RAIN ir kitus projektus, kad būtų galima plačiajuosčiu internetu pasinaudoti ir atokesnėse planuojamos teritorijos dalyse;
4. Turi būti plečiamas viešųjų interneto prieigų tinklas. Svarbu, kad nauji taškai būtų diegiami labiausiai lankomuose visuomeninės paskirties objektuose – pašto skyriuje, Lietuvos liaudies buities muziejuje, kempinge ir pan.;
5. Turi būti paskirtos teritorijos telekomunikacijų ir ryšių įrenginiams ir sudarytos jų apsaugos zonos;
6. Numatoma, kad ir ateityje veiks AB "Lietuvos pašto" Rumšiškių skyrius, vykdydamas dabartines paslaugas bei jas plės pagal naujas reikmes.

KIETŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

Rumšiškių miestelio kietųjų atliekų surinkimo ir jų perdirbimo sistemos vystymas:

1. Planuojamoje teritorijoje įrengti reikmes atitinkantį konteinerinių aikštelių skaičių. Šiose aikštelėse konteinerių dydis ir jų skaičius turės atitikti susidarančių atliekų kiekius;
2. Konteinerinėse aikštelėse turės būti reikmes atitinkantis atliekų rūšiavimui skirtų konteinerių kiekis. Perdirbimui tinkančioms atliekoms – stiklui, popieriui ir kartonui, plastmasei, elektroninėms atliekoms (televizoriams, kompiuteriams, radiotechniniams prietaisams ir pan.) turės būti pastatyti atskiri konteineriai;
3. Turės būti atskirai surenkamos ir kaupiamos biologiškai skaidžios atliekos – nuo skverų ir aikščių sugrėbti lapai, nupjauta žolė ir pan. Šios atliekos turės būti išvežamos į kompostavimo aikštelę;
4. Turės būti pasiektas toks biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir tvarkymo lygis, kad iki

- 2020 metų sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų; kiekio
5. Per metus surinkti perdirbimui ne mažiau kaip 6% popieriaus, 3% stiklo, 2% plastikų nuo visų namų ūkiuose susidarantių komunalinių atliekų, lyginat su bendru komunalinių atliekų kiekiu patenkančiu į sąvartyną.
 7. Toksines ir kitas pavojingas atliekas (akumuliatorius, galvaninius elementus, liuminescencines lempas ir kt.) surinkti specialiai tam įrengtuose punktuose, arba surinkti iš gyventojų, apvažiuojant ir išvežti į specializuotas įmones perdirbimui;
 8. Numatoma, kad stambiagabaritinės atliekos – seni baldai, buitinė technika ir pan. – bus surenkamos iš gyventojų apvažiuojimo pagal grafiką būdu ir išgabamos centralizuotai;
 9. Numatoma, kad uždaryto ir rekultivuoto atliekų sąvartyno sanitarinės apsaugos zonos (SAZ), kurios dydis dabartiniu metu yra 500m, o ateityje, atlikus monitoringą, matomai, sumažės, ribose bus laikomasi šiai teritorijai skirtų reikalavimų ir apribojimų.

6.2. Susisiekimo sistema

IŠORĖS SUSISIEKIMO SISTEMOS APIBŪDINIMAS IR SPRENDINIAI

Rumšiškių miestelis pasiekiamas magistralinės, krašto, rajoninės bei vietinės reikšmės keliais. Svarbiausiais miestelio išoriniam susisiekimui- magistralinis kelias A1 Vilnius – Kaunas – Klaipėda, kuris yra ir vienas svarbiausių automobilių kelių Lietuvoje. Šis kelias yra visos Europos transporto koridoriaus IXB dalis. Rumšiškių gyventojams ir svečiams kelias užtikrina patogų ir greitą susisiekimą su didžiaisiais Lietuvos miestais bei su rajono centru.

Į miestelį nuo kelio A1 patenkama krašto reikšmės keliu 188 Rumšiškės – Tadarava. Taip pat šiuo keliu miestelis pasiekiamas ir iš pietryčių pusės (nuo Dovainonių k.). Miestelio teritorijoje kelias 188 sutampa su miestelio gatve – Topolių g.

2 lentelė. Valstybinės reikšmės keliai Rumšiškių miestelyje ir jo prieigose

Kelio reikšmė	Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Miestelio ribose sutampa su gatvėmis
Magistralinė	A1	Vilnius – Kaunas – Klaipėda	–
Krašto	188	Rumšiškės – Tadarava	Topolių g.
Rajoninė	1804	Rumšiškės – Pravieniškės II	–
Rajoninė	1822	Rumšiškės – Liaudies buities muziejus	L.Lekavičiaus g.
Rajoninė	1829	Privažiuojamasis kelias prie Rumšiškių (Marių g.) nuo kelio Rumšiškės – Liaudies buities muziejus	S.Nėries g., Marių g., Pajūrio g.
Rajoninė	1835	Privažiuojamasis kelias prie Liaudies buities muziejaus nuo kelio Rumšiškės – Tadarava	–

Į Rumšiškių Liaudies buities muziejų veda du rajoniniai keliai- 1822 Rumšiškės – Liaudies buities muziejus ir 1835 Privažiuojamasis kelias prie Liaudies buities muziejaus nuo kelio Rumšiškės – Tadarava. Abu jie atsišakoja nuo kelio 188 Rumšiškės – Tadarava netoli jo sankryžos su keliu A1 Vilnius – Kaunas – Klaipėda. Dar vienu rajoninės reikšmės keliu 1829 (Privažiuojamasis kelias prie Rumšiškių (Marių g.) nuo kelio Rumšiškės – Liaudies buities muziejus) patenkama į miestelį iš vakarų pusės. Šis kelias visas yra miestelio ribose ir sutampa su S. Nėries, Marių ir Pajūrio gatvėmis.

3 lentelė. Eismo intensyvumas valstybinės reikšmės keliuose Rumšiškėse ir jų prieigose (2010 m. lygis)

Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Kelio ruožas, km		Matavimo vieta, km	Eismo intensyvumas, aut./p.	
		nuo	iki		Bendras	Krovininis

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Kelio ruožas, km		Matavimo vieta, km	Eismo intensyvumas, aut./p.	
		nuo	iki		Bendras	Krovininis
A1	Vilnius–Kaunas–Klaipėda	70,0	79,0	73,98	20303	3015
188	Rumšiškės–Tadarava	0	10,47	3,86	2227	105
1804	Rumšiškės–Pravieniškės II	0	3,18	1,12	1683	104
1822	<i>Rumšiškės-Liaudies buities muziejus</i>	0	0,79	0,20	1937	127
1822	Rumšiškės-Liaudies buities muziejus	0,79	1,61	0,80	461	100
1829	Privažiuojamasis kelias prie Rumšiškių (Marių g.) nuo kelio Rumšiškės-Liaudies buities muziejus	0	1,32	0,50	1182	93
1835	Privažiuojamasis kelias prie Liaudies buities muziejaus nuo kelio Rumšiškės-Tadarava	0	1,63	0,20	187	22

Saltinis: Lietuvos Automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos

Valstybinių kelių eismo intensyvumo prognozė nustatoma įvertinant kelių vidutinio metinio paros eismo intensyvumo (aut. / parą) kitimą, įvertinant jo kitimą lemiančius veiksnius, tačiau bendru atveju iki 2020 metų valstybinės reikšmės keliuose prognozuojamas apie 0,9-2,4 proc. vidutinis metinis eismo augimas. Įvertinant tai, kad pastaruoju metu sparčiai didėjęs automobilizacijos lygis Kaišiadorių rajone taip pat stabilizavosi, panašios eismo augimo prognozės taikytinos ir miestelio gatvėms.

Planuojant bet kokias veiklas prie kelių (ypatingai prie valstybinės reikšmės kelių), būtina atsižvelgti į nustatytas kelių apsaugos zonas. Kelio apsaugos zona – abipus kelio nustatyto pločio žemės juosta, kurioje ribojama ūkinė veikla. Kelių apsaugos zonų nustatymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Kelių įstatymas (Nr. IX-1113, 2002-10-03, Žin., 2002, Nr. 101-4492). Jomis siekiama keliuose užtikrinti saugias eismo sąlygas. Kelio apsaugos zonos plotis pagal kelio reikšmę:

- magistralinių kelių po 70 metrų;
- krašto kelių po 50 metrų;
- rajoninių kelių po 20 metrų;
- vietinės reikšmės kelių po 10 metrų.

VIDAUS SUSISIEKIMO SISTEMOS APIBŪDINIMAS IR SPRENDINIAI

Planuojamoje teritorijoje yra apie 16 km valstybinės reikšmės kelių ir apie 39,7 km vietinės reikšmės kelių. Visi į planuojamą teritoriją patenkantys valstybinės reikšmės keliai turi asfaltbetonio dangą.

Vienos svarbiausių planuojamoje teritorijoje esančių gatvių yra būtent valstybinės reikšmės kelių tęsiniai. Tačiau tokių gatvių bendras ilgis sudaro tik 4,1 km, ir jos praeina Rumšiškių miestelio pakraščiais, o tai yra gerai saugaus eismo požiūriu. Gatvių, kurios priskiriamos vietinės reikšmės keliams, bendras ilgis sudaro 17 km. 87,9 proc. Rumšiškių miestelio gatvių yra asfaltuotos.

4 lentelė. Kelių dangos planuojamoje teritorijoje

Reikšmė	Bendras ilgis, km	Iš jų gatvių ilgis, km	Su A/B danga, km	Su žvyro danga, km	Su grunto danga, km
Magistraliniai keliai	5,64	-	5,64	-	-
Krašto keliai	3,88	1,38	3,88	-	-
Rajoniniai keliai	6,45	2,70	6,45	-	-
Iš viso valstybinės reikšmės kelių	15,97	4,08	15,97	-	-
Iš viso vietinės reikšmės kelių	39,70	17,00	18,28	13,77	7,64
Iš viso automobilių kelių	55,67	21,08	34,25	13,77	7,64
Jų tarpe iš viso gatvių	21,08	21,08	18,53	2,55	-

Miestelio užstatyme dominuoja sodybinio užstatymo, stačiakampio bei netaisyklingų gatvių tinklo struktūra. Daugumoje, miestelio gatvių tinklas – stačiakampio tinklelio tipo. Didžioji dalis gatvių yra arba lygiagrečios keliui Nr. A1, arba statmenos jam. Kitos svarbios gatvės (be Topolių g.) yra: L. Lekavičiaus, Marių, Nemuno, S. Neries, J. Aisčio, Rumšos, Užtakų.

Nežiūrint to, kad Topolių gatvė yra kelio 188 Rumšiškės – Tadarava tęsinys miestelio administracinėse ribose, ji tarnauja kaip miestelio aplinkkelis. Automobilių eismo intensyvumas gatvėje 2010 metais buvo daugiau kaip 2,2 tūkst. automobilių per parą, t.y. vienas didžiausių Rumšiškėse. Kartu ši gatvė yra viena avaringiausių. Šiuo metu gatvė užstatyta tik iš vienos pusės. Jei būtų vykdomas gatvės užstatymas ir iš kitos pusės (teritorijoje tarp Topolių g. ir kelio A1), būtina gatvės rekonstrukcija suteikiant jai atitinkamą skersinį profilį pagal bendrojo planu gatvei taikomos B2 kategorijos reikalavimus, kaip tą apibrėžia STR 2.06.01:1999 Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos, t.y.: įrengiant uždara lietaus kanalizaciją, šaligatvius arba pėsčiųjų takus, apšvietimą. Minimalus atstumas tarp naujai rengiamų gretimų nuvažų pagal minėto reglamento reikalavimus – 700-800 m.

Naujų gatvių tinklas formuojamas numatomose urbanizuoti teritorijose remiantis STR „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ reikalavimais. Gatvių padėtis plane ir techniniai parametrai turi būti tikslinami žemesnio lygio teritorijų planavimo dokumentais ir gatvių techniniais projektais, įvertinant esamų pastatų ir sklypų padėtį, poveikį susisiekimui bei sprendinius pagrindžiant techniniais ir ekonominiais aspektais. Rumšiškių miestelio bendrojo plano brėžiniuose Nr. 6 ir Nr. 7 pateikti skersiniai gatvių pjūviai yra rekomendacinio pobūdžio.

AUTOMOBILIŲ PARKAVIMAS

Eismo intensyvumas miestelio gatvėse yra mažas, todėl automobilių parkavimas gatvėse nekelia didelių trukdžių eismui. Didesnės parkavimo vietos yra prie S. Neries ir Nemuno g. sankryžos, J. Aisčio gatvėje prie Kaišiadorių meno mokyklos Rumšiškių skyriaus (priešais Rumšiškių miestelio seniūniją), Marių gatvės pabaigoje (netoli Rumšiškių laikinosios vidaus vandens prielaukos). Dar daug automobilių parkuojama miestelio centre Rumšos gatvėje, o didelė automobilių parkavimo aikštelė yra įrengta prie Lietuvos Liaudies buities muziejaus. Būtent Liaudies buities muziejuje organizuojamų masinių renginių metu atsiranda didžiausias automobilių parkavimo poreikis. Visi automobiliai Liaudies buities muziejaus aikštelėje netelpa, todėl parkuojami rajoninės ir vietinės reikšmės kelių kelkraščiuose bei teritorijose prie šių kelių. Ateityje pertvarkant šiuos kelius ir suteikiant jiems gatvių profilį, būtina numatyti jose galimybę parkuoti automobilius. Bendrojo planu naujų automobilių parkavimo vietų įrengimas numatomas prie planuojamų gatvių gretimoje komercinės paskirties teritorijoje miestelio vakaruose, miestelio teritorijoje- prie esamų kapinių, Rumšos, Nemuno ir Užtakų gatvėse.

PĖSČIŲJŲ, DVIRAČIŲ IR NEMOTORIZUOTO TRANSPORTO TAKAI

Išasfaltuotų ir kelio ženklais pažymėtų dviračių ir pėsčiųjų takų planuojamoje teritorijoje nėra. Šaligatviai (bent iš vienos pusės) įrengti tik svarbesnėse miestelio gatvėse, ir ne visame jų ilgyje. Naujų pėsčiųjų dviračių takų plėtra planuojama prie pagrindinių miestelio gatvių, siekiant užtikrinti patogesnę gyventojų susisiekimą tarp skirtingų miestelio dalių. Svarbiausios pėsčiųjų dviračių trasos jungia miestelio centrą su rekreacinėmis zonomis, miestelio želdynais. Taip pat numatomi pėsčiųjų, dviračių takai Kauno marių, Pravienos bei Nedėjos upių šlaitais. Greta valstybinės reikšmės kelių numatomi takai Dovainonių, Pravieniškių, LLBM kryptimis. Dviračių bei pėsčiųjų takai greta valstybinės reikšmės kelių įrengiami už kelio juostos ribų.

VISUOMENINIS TRANSPORTAS

Visuomeninis transportas Rumšiškėse stoja Centro ir Paviljono stotelėse, kurios yra miestelyje, bei Rumšiškių viaduko stotelėse, kurios yra įrengtos kelyje Vilnius – Kaunas. Autobusai bei mikroautobusai važiuoja Kauno, Kaišiadorių, Pravieniškių, Kruonio ir Jiezno kryptimis. Darbo dienomis iš paties Rumšiškių miestelio į artimiausią didmiestį Kauną (ir atgal) važiuoja 27 visuomeniniai autobusai ir mikroautobusai. Nauja autobusų stotelė numatoma prie būsimos turgaus vietos, teritorijoje tarp L.Lekavičiaus, Topolių ir Marių gatvių. Ilgainiui čia galėtų įsikurti miestelio autobusų stotis.

7. RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO NAUDOJIMO BEI TVARKYMO REGLAMENTAI

Rumšiškių miestelio ir gretimų teritorijų naudojimo reglamentavimas yra apibrėžiamas bendrojo plano tekstinėje bei grafinėje dalyse. Bendrojo plano grafinėje dalyje pateikiami teritorijos reglamentų indeksai, kurie yra aprašomi aiškinamajame rašte. Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reglamentavimą sudaro tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių nustatymas, miestelio erdvinės struktūros, kraštovaizdžio formavimo reikalavimų nustatymas, kiti teritorijos naudojimo reikalavimai bei apribojimai, kaip užstatymo pobūdis, užstatymo aukštingumas, teritorijos užstatymo tankis bei kt.

Žemės naudojimo ir tvarkymo reglamentai pateikiami teritorijoms, kurias gali sudaryti atskiri kadastriniai žemės sklypai ar sklypų grupės. Teritorijoms, kurių tvarkymas ir naudojimas yra vienodas, pateikiami tie patys reglamentai, t.y. toms teritorijos dalims priskiriamas vienas reglamentų indeksas. Reglamentai pateikiami sprendinių konkretizavimo laikotarpiui (10 metų, iki 2022 m.). Jų galiojimas gali būti pratęstas atskiru savivaldybės tarybos nutarimu. Perspektyvoje numatomi teritorijų panaudojimo ir tvarkymo siūlymai taip pat gali būti įgyvendinami vėlesniame laikotarpyje.

Rumšiškių miestelio ir jo gretimų teritorijų naudojimo ir tvarkymo reglamentų indeksai pateikiami bendrojo plano pagrindiniame brėžinyje, reglamentų aprašymas pateikiamas aiškinamojo rašto 5 lentelėje.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

5 lentelė. Rumšiškių miestelio ir jo greimų teritorijų naudojimo ir tvarkymo reglamentai

Naudojimo būdas	Naudojimo pobūdis	Teritorijos žymuo*	Naudojimo turinys	Tvarkymo reikalavimai**			
				Užstatymo pobūdis	Užstatymo tankis	Užstatymo aukštumas	Kiti reikalavimai
1	2	3	4	5	6	7	8
Žemės ūkio	paskirties	žemė Z					
Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai	Žemės ūkių teritorijos Z4.1	Z4.1	Žemės ūkio naudmenų sklypai (esami)	—	—	—	Teritorijos naudojamos žemės ūkio veiklai. Teritorijos neužstatomos
Žemės ūkio paskirties žemės sklypai	Žemės ūkio teritorijos ūkininkų sodyboms Z4.2	Z4.2	Ūkininkų sodybos	Tradicinio ūkio pastatai su dvišlaičiais stogais (30-48° nuolydžio)	5-20%	1+M	Sodybos formuojamos iš tradicinio ūkio pastatų, medžiagų; sodybos apželdinamos augimvietės medžiais (liepos, klevai, ąžuolai, kt.). Teritorijos sklypas neskaidomas didesnio sodybų skaičiaus formavimui. Užstatymo tankį tikslinti pagal brėžinį Nr.6 Užstatymo reglamentai. Statant sklypų teritorijose tvoras, jų ažūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau 1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai. Nuo kelių tvoras rekomenduojama statyti ne arčiau kaip 10 m atstumu.
Žemės ūkio paskirties žemė Z Alternatyvi žemės paskirtis – Komeracinės	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai; Prekybos, paslaugų ir pramogų	Z4.1K	Žemės ūkio paskirties sklypai. Medelynai. Sezoninio tipo prekybos aikštės (augalų prekybai). Komeracinės paskirties kelio aptarnavimo objektų teritorijos K.	Galimas užstatymas: vieno aukšto pastatai su mansarda/ dviejų aukštų	30%	1+M/2	Žemės ūkio paskirties teritorijos naudojamos žemės ūkio veiklai. Teritorijose yra numatoma galimybė komercinių objektų, kelio aptarnavimo objektų: degalinių, maitinimo, apgyvendinimo įstaigų statybai, tačiau urbanistiniu, susisiekimo sistemos saugumo bei kraštovaizdžio formavimo

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
paskirties objektų teritorijos K	objektų statybos; Degalinių ir autoservisų statinių statybos			pastatai. Pavilijoninio tipo pastatai			požiūriu teritorijos rekomenduojama neužstatyti. Teritorijoje yra numatyta galimybė įrengti sezoninio pobūdžio žemės ūkio, medelynų, augalininkystės produkcijos prekybos aikštes atvirame ore.
Miškų ūkio paskirties žemė M							
Ekosistemų apsaugos miškų sklypai	<i>Draustinių miškai</i>	M1.1	Draustinių miškai (esami)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros erdvės – laukymės, apžvalgos aikštelės.
		M1.2	Miškai (numatomi)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros erdvės – laukymės, apžvalgos aikštelės.
Rekreacinių miškų sklypai M2	<i>Rekreaciniai miškai</i>	M2.1	Miško parkas (esami medynai)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros erdvės – laukymės, apžvalgos, poilsio aikštelės.
		M2.2	Miško parkas (numatomas)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros erdvės – laukymės, apžvalgos, poilsio aikštelės.
Apsauginių miškų sklypai M3	<i>Apsauginiai miškai</i>	M3.1	Vandens telkinių, šlaitų apsauginiai miškai (esami medynai)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros erdvės – laukymės, apžvalgos aikštelės.
		M3.2	Vandens telkinių, šlaitų apsauginiai miškai (numatomi)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Šlaitų viršutinėse terasose įrengiami pėsčiųjų dviračių takai. Formuojamos atviros

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
							erdvės – laukymės, apžvalgos aikštelės.
		M3.3	Kelio apsauginės ir estetinės reikšmės miškai (esami)	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus
Ūkinių miškų sklypai M4		M4.1	Esami miškai	—	—	—	Pagal miškotvarkos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus
Vandens ūkio paskirties žemė H							
Rekreaciniai vandens telkiniai H2	Rekreaciniai vandens telkiniai	H2.1	Vandens telkiniai naudojami plaukiojimo priemonėms, mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui, turizmui	—	—	—	Pakrantėse numatomi pėsčiųjų takai ir poilsio aikštelės. Tvarkoma pagal saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio formavimo principus.
Kitos paskirties žemė							
Gyvenamosios teritorijos G	Gyvenamųjų pastatų statybos teritorijos G1	G1.1	Žemės sklypai, kuriuose yra esami ar numatomi vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (esami, rekonstruojami).	Vyraujantis užstatymas- vieno – trijų aukštų pastatai su mansardomis	25-35%	1-3a. +M	Teritorijų rekonstravimas vykdomas pagal detaliuosius gatvių rekonstrukcijos planus, kraštovaizdžio bei miestovaizdžio formavimo reikalavimus. Sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai. Užstatymo aukštų skaičių nustatyti pagal brėžinį „Užstatymo reglamentavimas“.
		G1.2	Žemės sklypai, kuriuose yra esami ar numatomi gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (esami, rekonstruojami).	Užstatymas trijų aukštų su mansarda. Pastatai su dvišlaičiais stogais. Atskirai stovinčių pastatų /	40%	3a. +M	Teritorijų rekonstravimas vykdomas pagal detaliuosius (užstatymo) planus, gatvių rekonstrukcijos projektus, kraštovaizdžio bei miestovaizdžio formavimo reikalavimus. Sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai. Užstatymo aukštų skaičių nustatyti pagal brėžinį „Užstatymo reglamentavimas“.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
				perimetrinis gatvės užstatymas			
G1.3	Sodybos (esamos). Žemės sklypai, kuriuose yra esami vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai			Užstatymas- vieno aukšto pastatai su dvišlaičiais stogais	20%	1a.+M	Sodybos teritorija neskaidoma mažesniais sklypais. Išlaikomas esamas užstatymo pobūdis,- tradicinio tūrio pastatų, medžiagų; sodybos apželdinamos vietinės augmenijos medžiais (liepos, klevai, ąžuolai, kt.). Statant sklypų teritorijose tvoras, jų ažūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau 1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai. Nuo kelių tvoras rekomenduojama statyti ne arčiau kaip 10 m atstumu.
G1.4	Žemės sklypai, kuriuose numatomi vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (numatoma).			Užstatymas vieno-dviejų aukštų pastatai su mansardomis, trijų aukštų pastatais. Pastatai su dvišlaičiais stogais	35%	1a.+M- 2a.+M/3	Parengti teritorijoms detalų planą, įvertinant susiėkimą, inžinerinės infrastruktūros reikalavimus, atskirųjų želdynų suformavimo reikalavimus. Sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai
G1.5	Žemės sklypai, kuriuose numatomi gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (numatoma).			Užstatymas trijų aukštų pastatai su mansarda. Atskirai stovinčių	35%	3a.+M	Parengti teritorijoms detalų planą, įvertinant susiėkimą, atskirųjų želdynų, inžinerinės infrastruktūros formavimo reikalavimus; įvertinant kompozicinius bei funkcinius užstatomos teritorijos ryšius su miestelio centre dalimi. Teritorijose papildomai turi būti numatomos

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
				pastatų / blokuotų pastatų užstatymas / perimetris gatvės užstatymas.			inžinerinės infrastruktūros, atskirųjų želdynų teritorijos. Vieno, dviejų butų gyvenamųjų pastatų sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai
		G1.6	Žemės sklypai, kuriuose numatomi vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (numatoma).	Užstatymas vieno aukšto pastatai su mansarda. Tradicinio tūrio pastatai su dvišlaičiais stogais (35-48° nuolydžio)	35%	1 a.+M	Parengti teritorijoms detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros formavimo reikalavimus, atskirųjų želdynų suformavimo reikalavimus. Teritorijoje rengiant detalų planą papildomai numatyti vietinį atskirąjį želdyną (rekomenduojama vieta priešais LLBM vartus). Sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai. Stogai tamsių rudos, raudonos, pilkos spalvų. Statant sklypų teritorijose tvoras, jų ažūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau 1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai.
		G1.7	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtakų savartyno sanitarinė apsaugos zona. Žemės ūkio paskirties teritorija. Žemės sklypai, kuriuose numatomi vieno ar dviejų butų gyvenamieji pastatai ir jų priklausiniai (numatoma).	Užstatymas vieno aukšto pastatai su mansardomis, dviejų aukštų pastatais. Pastatai su dvišlaičiais stogais	30%	1 a.+M/2	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtakų savartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorijos vystymo atveju parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, atskirųjų želdynų, inžinerinės infrastruktūros, formavimo reikalavimus. Teritorijų naudojimą tikslinti pagal Gamtinio karkaso formavimo reikalavimus. Teritorijose papildomai turi būti numatomos inžinerinės infrastruktūros, atskirųjų želdynų

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
			Atskirųjų želdynų teritorija.				teritorijos. Sklypų užstatymo tankis tikslinamas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai.
	<i>Daugiaaukščių ir aukštybinių gyvenamųjų namų statybos teritorijos G2</i>	G2.1	Daugiabučių namų teritorijos	Dviejų – trijų aukštų pastatai su mansardomis, šlaitiniais stogais	35%	3a.+M	Vykdoma renovaciją išlaikyti užstatymo pobūdį ir vientisumą. Rekonstruojant pastatus numatomas mansardų įrengimas. Daugiabučiai namai rekonstruojami ir (ar) projektuojami vieno stiliaus, prisiderinant prie šalia esamų namų tūrių, jų architektūros.
Gyvenamosios ir komercinės paskirties teritorijos	<i>Teritorija skirta gyvenamųjų namų statybai; Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybai. GK</i>	GK.1	Gyvenamosios, komercinės teritorijos	Užstatymas vieno-trijų aukštų pastatais su mansarda. Gatvės užstatymas atskirai stovinių pastatų, perimetrinis	35-40%	1-3a.+M	Gyvenamųjų sklypų užstatymo tankis nustatomas pagal STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai Užstatymo aukštų skaičių nustatyti pagal brėžinį Nr.6 „Užstatymo reglamentavimas“. Rekonstruojant esamą užstatymą įvertinti gatvių, inžinerinės infrastruktūros rekonstravimo poreikius, numatyti gatvės apželdinimą, automobilių stovėjimo vietas prie komercinių objektų.
Gyvenamosios teritorijos G / Rekreacinės teritorijos R / Komercinės paskirties objektų teritorijos K	<i>Vienbučių, dvibučių gyvenamųjų namų teritorijos / Ilgalaikio (stacionaraus) poilsio pastatų teritorijos / Prekybos,</i>	GRK1	Gyvenamųjų namų, rekreacinės paskirties objektų, komercinės paskirties objektų teritorijos (esama)	Užstatymas - vieno aukšto su mansardomis pastatai. Pastatų grupė, kompleksas. Tradicinio tūrio pastatai su dvišlaičiais	15 %	1+M	Užstatymas išlaikomas tradicinio tūrio pastatų, medžiagų; teritorija apželdinama medžiais (liepos, klevai, ąžuolai, kt.). Teritorijos sklypas neskaidomas didesnio statybinių sklypų skaičiaus formavimui. Užstatymo tankį tikslinti pagal brėžinį Nr.6 Užstatymo reglamentai. Statant sklypų teritorijose tvoras, jų atžūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>paslaugų ir pramogų objektų statybos GRK</i>			stogais (30-48° nuolydžio)			1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai.
		GRK2	Gyvenamųjų namų, rekreacinės paskirties objektų, komercinės paskirties objektų teritorijos (esama)	Užstatymas – vieno-dviejų aukšto su mansardomis pastatai. Pastatų grupė, kompleksas. Tradicinio tūrio pastatai su dvišlaičiais stogais (30-48° nuolydžio)	15-30 %	1-2a.+M	Užstatymas formuojamas iš tradicinio tūrio pastatų, medžiagų; teritorija apželdinama medžiais (liepos, klevai, ąžuolai, kt.). Teritorijos sklypas neskaidomas didesnio statybinių sklypų skaičiaus formavimui. Užstatymo tankį tikslinti pagal brėžinį Nr.6 Užstatymo reglamentai. Sklypų teritorijose tvoras siūloma rekonstruoti, - jų ažūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau 1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai.
		GRK3	Gyvenamųjų namų, rekreacinės paskirties objektų, komercinės paskirties objektų teritorijos (numatoma)	Užstatymas – vieno-dviejų aukšto su mansardomis pastatai. Pastatų grupė, kompleksas. Tradicinio tūrio pastatai su dvišlaičiais stogais (30-48° nuolydžio)	15-30 %	1-2a.+M	Užstatymas formuojamas iš tradicinio tūrio pastatų, medžiagų; teritorija apželdinama medžiais (liepos, klevai, ąžuolai, kt.). Teritorijos sklypas neskaidomas didesnio statybinių sklypų skaičiaus formavimui. Užstatymo tankį tikslinti pagal brėžinį Nr.6 Užstatymo reglamentai. Statant sklypų teritorijose tvoras, jų ažūriškumas turi būti ne mažiau 40%, tvorų aukštis ne daugiau 1,20 m nuo žemės paviršiaus. Tvorų spalva derinama papildomai.
Gyvenamosios teritorijos	Gyvenamųjų namų teritorijos/1	GVK.	Miestelio centro teritorijos. Gyvenamųjų namų,	Užstatymas trijų aukštų su	40%	3+M	Vienbučių, dvibučių gyvenamųjų sklypų užstatymo tankis nustatomas pagal

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
G / Visuomeninės paskirties teritorijos V / Komerčinės paskirties objektų teritorijos K	<i>Administracinių pastatų statybos; Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos/ Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos</i>		visuomeninių bei komercinių objektų teritorijos	mansardomis pastatai. Gatvės užstatymas atskirai stovintys pastatai, perimetris			STR 2.02.09:2005 Vienbučiai gyvenamieji pastatai. Vykdant daugiabučių namų renovaciją išlaikyti užstatymo pobūdį ir vientisumą. Rekonstruojant pastatus numatomas mansardų įrengimas. Daugiabučiai namai rekonstruojami ir (ar) projektuojami vieno stiliaus, prisiderinant prie šalia esamų namų tūrių, jų architektūros. Užstatymo aukštų skaičių nustatyti pagal brėžinį Nr. 6 „Užstatymo reglamentavimas“. Teritorijoje numatoma galimybė urbanistinei vertikalei formuoti (viešbučiui, apžvalgos bokštui ar kt. komerciniam, visuomeniniam panaudojimui). Urbanistinės vertikalės tūrio bei formos reglamentai derinami papildomai. Rekonstruojant esamą užstatymą įvertinti gatvių, inžinerinės infrastruktūros rekonstravimo poreikius, numatyti gatvės apželdinimą, automobilių stovėjimo vietas prie visuomeninių, komercinių objektų.
Visuomeninės paskirties teritorijos V	<i>Administracinių pastatų statybos VI</i>	V1.1	Rumšiškių seniūnija (esama)	Atskirai stovintis mūrinis pastatas su dvišlaičiais stogais	60%	3a.+M	Atlikti pastato renovaciją. Kartu atlikti ir šalia esančių miestelio reprezentacinių erdvių sutvarkymą.
		V1.2	Lietuvos liaudies buities muziejaus administracijos pastatas	Dviejų - trijų aukštų pastatas su mansarda	50%	3+M	Rekonstruojant pastatą numatoma galimybė įrengti mansardinį aukštą.
		V1.3	Priešgaisrinės gelbėjimo	Inž.	Inž.	Inž.	Priešgaisrinio gelbėjimo transporto garažai su

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS

Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo studija

1	2	3	4	5	6	7	8
			tarnybos teritorija				teritorijoje esančiu atviru vandens telkiniu. Teritoriją tvarkyti pagal priešgaisrinio gelbėjimo teritorijos formavimo reikalavimus.
<i>Religinių bendruomenių pastatų statybos V2</i>	V2.1	Klebonija (esama)	Vieno aukšto pastatas su mansarda	35%	1+M		Teritorijos užstatymo pobūdis nekeičiamas.
	V2.2	Parapijos namai su patalpomis vaikų darželiui (esami)	Atskirai stovintis trijų aukštų pastatas su šlaitiniais stogais, mansarda	30%	3a.+M		Sutvarkyti teritorijos prieigas, teritoriją apželdinti.
	V3.1	Rumšiškių kultūros centras (esamas)	Vieno - trijų aukštų pastatas su dvišlaitiais, keturšlaitiais stogais ir scenos dėžė	40%	3a.+M		Teritorijos užstatymo pobūdis nekeičiamas. Prie pastato tvarkoma viešoji erdvė. Prie komplekso rekomenduojamas vertikalinis akcentas – apžvalgos bokštas (aukštis turi būti nustatytas atskiru projektu).
	V3.2	Rumšiškių vidurinė mokykla (esama).	Dviejų-trijų aukštų tarpusavyje sujungti korpusai	20%	3a.+M		Sutvarkyti teritoriją įrengiant poilsio zoną vidinėje mokyklos kieme, sporto aikštiną. Teritoriją apželdinti.
Visuomeninės paskirties teritorijos V / Komercinės paskirties objektų teritorijos K	<i>Administracinių pastatų statybos; Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos</i>	VK.1	Visuomeninių, komercinių objektų teritorijos.	40%	3a.+M		Užstatymo aukštų skaičių nustatyti pagal brėžinį Nr.6 „Užstatymo reglamentavimas“. Teritorijoje numatoma galimybė urbanistinei vertikalei formuoti (viešbučiui, apžvalgos bokštui ar kt. komerciniam, visuomeniniam panaudojimui). Urbanistinės vertikalės turio bei formos reglamentai derinami papildomai.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo studija

1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>pastatų bei statinių statybos; Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos</i> VK			atskirai stovinčių pastatų, perimetris			Rekonstruojant esamą užstatymą įvertinti gatvių, inžinerinės infrastruktūros rekonstravimo poreikius, numatyti gatvės apželdinimą, automobilių stovėjimo vietas prie visuomeninių, komercinių objektų.
		VK.2	Teritorija skirta visuomeniniam, komerciniam naudojimui – sveikatingumo ir poilsinio apgyvendinimo įstaigų įkūrimui (numatoma)	Užstatymas dviejų-trijų aukštų su mansardomis pastatai; atskirai stovintys pastatai, jų kompleksas	30%	2a. +M/3	Investicinė teritorija skirta sveikatingumo, sporto, apgyvendinimo komplekso įkūrimui. Teritorijoje numatoma poilsio infrastruktūra. Teritoriją apželdinti. Tvarkyti pagal kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Aptvėrimas rekomenduojamas tik artimoje pastatų aplinkoje.
		VK.3	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtakų sąvartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorija skirta visuomeniniam, komerciniam naudojimui – sveikatingumo ir poilsinio apgyvendinimo įstaigų įkūrimui (numatoma)	Užstatymas dviejų-trijų aukštų su mansardomis pastatai; atskirai stovintys pastatai, jų grupė, kompleksas	30%	2a. +M/3	Investicinė teritorija skirta sporto, pramogų komplekso įkūrimui. Teritorijoje numatoma poilsio infrastruktūra. Teritoriją apželdinti. Tvarkyti pagal kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Teritorijos rekomenduojama tvora neaptverti. Aptvėrimas rekomenduojamas tik artimoje pastatų aplinkoje.
Visuomeninės paskirties teritorijos V / Komercinės paskirties objektų	Mokslų ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei	VKR1	Teritorija skirta visuomeniniam, komerciniam, rekreaciniam naudojimui – sporto, pramogų komplekso įkūrimui (numatoma)	Atskirai stovintys vieno-dviejų aukštų su mansardomis pastatai, jų	30%	1+M/2	Teritorijoje parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros, apsauginių želdinių formavimo reikalavimus. Teritorijų naudojimą tikslinti pagal Gamtinio karkaso formavimo reikalavimus. Teritorijos detalų planą rengti kartu su gretimų kvartalų

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
teritorijos K / Rekreacinė teritorijos R	statinių statybos / Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos; / Ilgalaikio (stacionaraus) poilsio pastatų teritorijos	VKR2	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtākų sąvartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorija skirta visuomeniniam, komerciniam, rekreaciniam naudojimui – sporto, pramogų komplekso įkūrimui (numatoma)	Atskirai stovintys vieno-dviejų aukštų su mansardomis pastatai, jų kompleksas	30%	1+M/2	suplanavimu bei VKR2 teritorija. Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtākų sąvartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorijos vystymo atveju parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros, apsauginių želdinių formavimo reikalavimus. Teritorijų naudojimą tikslinti pagal Gamtinio karkaso formavimo reikalavimus. Teritorijos detalų planą rengti kartu su gretimų kvartalų suplanavimu bei VKR1 teritorija.
		VKR3	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtākų sąvartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorija skirta visuomeniniam, komerciniam, rekreaciniam naudojimui - sanatorijos, senelių namai, sporto centras (numatoma). Jei sąvartyno zona nesumažinama, išlaikomos žemės ūkio paskirties teritorijos.	Atskirai stovintys vieno-dviejų aukštų su mansardomis pastatai, jų kompleksas	30%	2+M	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtākų sąvartyno sanitarinė apsaugos zona. Teritorijos vystymo atveju parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, atskirųjų želdynų, inžinerinės infrastruktūros formavimo reikalavimus. Teritorijų naudojimą tikslinti pagal Gamtinio karkaso formavimo reikalavimus. Teritorijos rekomenduojama tvora neaptverti. Aptverimas rekomenduojamas tik artimoje pastatų aplinkoje. Teritorijos detalų planą rengti kartu su gretimomis apsauginių želdynų teritorijomis. Pastatų komplekso architektūrą rekomenduojama derinti su Kauno marių regioninio parko direkcija.
Visuomeninės paskirties teritorijos V / Rekreacinė teritorijos R	Mokslų ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei	VR.1	Teritorija skirta visuomeniniam, rekreaciniam naudojimui – ikimokyklinės įstaigos, poilsio teritorijos įkūrimui	Atskirai stovintys dviejų-trijų aukštų su mansardomis pastatai, jų	15%	2a.+M/3	Teritorijoje parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros, želdynų, poilsio zonos formavimo reikalavimus. Teritorijos detalų planą rengti kartu su gretimų kvartalų suplanavimu. Teritorijoje įrengti viešo naudojimo erdves, parką, sporto bei žaidimų aikštelės.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>statinių statybos / Ilgalaikio (stacionaraus) poilsio pastatų teritorijos; Trumpalaikio poilsio statinių statybos</i>			kompleksas			
Komercinės paskirties objektų teritorijos K	Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos K1	K1.1	Prekybos įstaigų, komercinių paslaugų teritorijos (esamos)	Dviejų-trijų aukštų užstatymas	50%	2-3a+M	Teritorijas ir pastatus tvarkyti įvertinant gatvių užstatymą, aplinkos pobūdį, greičias viešąsias erdves.
		K1.2	Prekybos įstaigų, komercinių paslaugų teritorija	Atskiras vieno-trijų aukštų pastato kompleksas su mansarda	40%	3a.+M	Teritorijas ir pastatus tvarkyti įvertinant gatvių užstatymą, aplinkos pobūdį, greičias viešąsias erdves.
		K1.3 E1	Turgaus aikštė atviroje erdvėje	—	—	—	Žemės sklypai skirti įrengti turgaus aikštes bei išdėstyti prekybos paviljonams. Teritorijų erdvinis formavimas tvarkomas pagal kraštovaizdžio bei miestelio atvirų erdvių formavimo reikalavimus. Numatyti apėjimą aplink teritoriją, įrengti atskirą želdyną (apsodinti teritoriją medžiais nuo kultūros centro pusės).
		K1.4	Turgaus aikštė atviroje erdvėje	—	—	—	Žemės sklypai skirti įrengti turgaus aikštes bei išdėstyti prekybos paviljonams. Teritorijų erdvinis formavimas tvarkomas pagal kraštovaizdžio bei miestelio atvirų erdvių formavimo reikalavimus. Įrengti teritorijoje automobilių stovėjimo aikštelę.
		K1.5	Komercinių paslaugų pastatai. Prekybos, maitinimo,	Atskirai stovintys	30-40%	2+M; 2a.+M/3	Pastatų teritoriją tvarkyti įvertinant visuomeninį naudojimą, inžinerinės infrastruktūros įrengimą,

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
			apgyvendinimo paslaugų pastatų teritorijos.	pastatai, pastatų kompleksai su dvišlaičiais stogais			automobilių stovėjimo aikštelių poreikį.
		K1.6	Komercinių paslaugų pastatai. Prekybos, maitinimo, apgyvendinimo paslaugų pastatų teritorijos.	Atskirai stovintys pastatai, pastatų kompleksas	30%	2a.+M/3	Pastatų teritoriją tvarkyti įvertinant visuomeninį naudojimą, inžinerinės infrastruktūros įrengimą, automobilių stovėjimo aikštelių poreikį. Perspektyvoje rekomenduojamą pastatų rekonstruoti įrengiant dvišlaičius stogus.
		K1.7	Komercinės paskirties objektų teritorijos. Teritorijos skirtos parodų, ekspozicijos, prekybos bei kt. paslaugų pastatų statybai.	Atskirai stovintys pastatai, pastatų kompleksai su dvišlaičiais stogais	20%	2a.+M/3	Teritorija tvarkoma pagal parengtą teritorijos detalų (užstatymo) planą. Teritorija tvarkoma pagal kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Teritorija apželdinama vietinės augmenijos medžiais. Teritorijoje įrengiamos aikštės, skverai skirti lankytojų pasiskirstymui, reprezentacinių teritorijos erdvių suformavimui. Teritorijoje įrengiamos automobilių stovėjimo aikštės. Formuojant teritorijos užstatymą papildomai atlikti kraštovaizdžio analizę įvertinant naujai statomų pastatų poveikį Lietuvos liaudies buities muziejaus aplinkai (pastatų matomumą iš liaudies buities muziejaus teritorijų). Derinti pastatų architektūros sprendinius su Kauno marių regionio parko direkcija. Teritorijoje rekomenduojama įkurti Žemės ūkio informacijos, parodų ir prekybos centrą.
		K1.8	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus	Užstatymas vieno-dviejų	30%	2a+M	Teritorijos, kurių naudojimas gali būti numatomas, jeigu bus sumažinta Užtakų savartyno sanitarinė

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
			sumažinta Užtakų savartyno sanitarinė apsaugos zona. Žemės ūkio paskirties teritorija. Komercinės paskirties objektų teritorija - K	aukštų pastatai			apsaugos zona. Teritorijos vystymo atveju parengti detalų planą, įvertinant susisiekimo, atskirųjų želdynų, inžinerinės infrastruktūros, formavimo reikalavimus. Teritorijų naudojimą tikslinti pagal Gamtinio karkaso formavimo reikalavimus. Teritorijos detalų planą rengti kartu su gretimomis apsauginių želdynų teritorijomis.
		K1.9	Kavinė, restoranas, apgyvendinimo patalpos (esama, numatoma).	Vieno-dviejų aukšto su mansarda pastatas. Pastato stogas dvišlaitis 30-45° nuolydžio.	15-35%	2a.+M	Formuojant teritorijos užstatymą papildomai atlikti kraštovaizdžio analizę įvertinant naujai statomų pastatų poveikį Lietuvos liaudies buties muziejaus aplinkai (liaudies buties muziejaus vartų apžvelgiamumą nuo rytinės pusės, projektuojamų pastatų matomumą iš Lietuvos liaudies buties muziejaus teritorijos). Derinti pastatų architektūros sprendinius su Kauno marių regioninio parko direkcija. Pastato architektūrą numatyti tradicinio tūrio su dvišlaičiais stogais. Teritorijos dalyje prie L. Lekavičiaus gatvės ir Lietuvos liaudies buties muziejaus numatyti priklausomą želdyną su automobilių stovėjimo aikšte. Teritorijos rekomenduojama neaptverti; esant būtinybei tvoras teritorijoje siūloma tverti tik artimoje pastatų aplinkoje.
<i>Laidojimo paslaugų statinių statybos K2</i>		K2.1	Laidojimo namai	Vieno, dviejų aukštų atskiras pastatas	30%	2a.+M/3	Teritoriją apželdinti.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>Degalinių ir autoservisų statinių statybos K3</i>	K3.1	Degalinė (esama)	Lengvų konstrukcijų paviljono tipo pastatas	40%	2a. +M/3	Teritorija tvarkoma pagal kraštovaizdžio ir susisiekimo sistemos formavimo reikalavimus
Komerinės paskirties objektų teritorijos K / Rekreacinė teritorijos R	<i>Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos; / Ilgalaikio (stacionaraus) poilsio pastatų teritorijos</i>	RK.1	Kempingai, moteliai (numatoma)	Atskirai stovintys vieno-dviejų aukšto su mansardomis pastatai, jų kompleksai	15-25%	1a. +M; 1a. +M/2	Parengti teritorijos detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros reikalavimus. Teritorijoje įrengti poilsio zonas, apželdinti. Formuojant teritorijos užstatymą papildomai atlikti kraštovaizdžio analizę įvertinant naujai statomų pastatų poveikį Lietuvos liaudies buities muziejaus aplinkai (pastatų matomumą iš liaudies buities muziejaus teritorijų). Derinti pastatų architektūros sprendinius su Kauno marių regioninio parko direkcija.
		PK.1	Verslų teritorijos (esamos, rekonstruojamos)	Dviejų - trijų aukštų su mansardomis, trijų aukštų pastatai	50%	2a. +M/3	Parengti teritorijos detalų planą, įvertinant susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros reikalavimus. Teritorijoje numatomos galimybės konversijai į komercinės paskirties specializuotus centrus skirtus apgyvendinimui, maitinimo įstaigoms, pramogų kompleksams.
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos I; Komerinės paskirties objektų teritorijos K	<i>Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos II; Komerinės paskirties objektų</i>	IK.1	Autobusų stotis (numatoma) su komercinės paskirties aptarnavimo objektais	Lengvų konstrukcijų paviljono tipo pastatas	15%	1a. +M/2	Numatoma tarp miestinių autobusų sustojimo stotis su keleivių laukimo paviljonu. Teritorijoje įrengiama autobusų stovėjimo aikštė, keleivių laukimo paviljonas, WC. Teritorijoje numatoma galimybė komercinės paskirties objektų įkurimui. Teritorija tvarkyti pagal susisiekimo sistemos formavimo reikalavimus.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>teritorijos K</i>						
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos I	<i>Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos II</i>	I1.1	Transformatorinė 10 kV / 0,4 kV	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorija tvarkyti pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus.
		I1.2	Buitinių nuotekų siurblinės	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorija tvarkyti pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus.
		I1.3	Buitinių nuotekų valymo įrenginiai su rezervu teritorija	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorija tvarkyti pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus..
		I1.4	Dujų reguliavimo punktas	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorija tvarkyti pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus.
	<i>Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams I2</i>	I2.	Gatvės, keliai, privažiavimai, Apsisukimo aikštelės, praėjimai (esami, numatomi)	—	—	—	Teritorijos tvarkomos pagal inžinerinių objektų projektavimo ir eksploatavimo reikalavimus.
		I2.1.	Automobilių stovėjimo aikštelės (esamos)	—	—	—	Automobilių stovėjimo aikštelės apželdinamos medžiais.
		I2.2	Automobilių stovėjimo aikštelės (numatomos)	—	—	—	Automobilių stovėjimo aikštelės apželdinamos medžiais.
		I2.3	Vandenvietės teritorijos (esama)	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorijos tvarkomos pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus.
Bendro naudojimo teritorijos B	<i>Kapinių B2</i>	I2.4	Vandens bokšto teritorija	Inž.	Inž.	Inž.	Teritorijos tvarkomos pagal inžinerinių objektų eksploatavimo reikalavimus.
		B2.1	Kapinės (esamos)	—	—	—	Tvarkomos pagal paveldosaugos ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimus. Teritorijoje išsaugoti esamus medžius, apželdinti naujais vietinės augmenijos medžiais.
		B2.2	Kapinės (numatomos)	—	—	—	Teritorijos apsaugos zona 100 m Teritoriją apželdinti vietinės augmenijos medžiais. Prie teritorijos įrengti automobilių stovėjimo aikštelę, WC, atliekų surinkimo aikštelę.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

1	2	3	4	5	6	7	8
Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos S	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos S	S.1	Buvusio sąvartyno teritorija	—	—	—	Sąvartynas uždarytas. Teritorijos sanitarinė apsaugos zona – 500 m.
Atskirųjų želdynų teritorijos E	<i>Rekreacinės paskirties želdynai E1</i>	S.2	Stambiagabaričių atliekų surinkimo aikštelė	Inž.	Inž.	Inž.	Numatoma vieta stambiagabaričių atliekų surinkimui ir antinių atliekų rūšiavimui.
	E1.1	E1.1	Skverai	—	—	—	Tvarkomi pagal kraštovaizdžio formavimo principus.
	E1.2	E1.2	Žaliosios jungtys	—	—	—	Teritorijos tvarkomos kartu su gatvių inžinerinės infrastruktūros (I2) teritorijomis
	E1.3	E1.3	Rekreaciniai želdynai (numatomi)	—	—	—	Teritorijose įrengiami parkai su trumpalaikio poilsio infrastruktūra, pasivaikščiojimo, dviračių takais.
	E1.4	E1.4	Sporto bei aktyvaus poilsio želdynas	—	—	—	Teritorijoje įrengiamas sporto aikštynas su stadionu. Teritorija apželdinama, įrengiami pasivaikščiojimo, dviračių, riedutininkų takai, trumpalaikio poilsio infrastruktūra. Teritorija tvarkoma pagal kraštovaizdžio, gamtinio karkaso formavimo reikalavimus.
	<i>Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai E3</i>	E3.1	Apsauginiai kapinių želdiniai	—	—	—	Teritorijos apželdinamos, įrengiami pėsčiųjų takai. Teritorija tvarkoma pagal kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.
		E3.2	Apsauginiai kelio sanitarinės zonos želdiniai	—	—	—	Formuoti apsauginę garsą bei taršą mažinančią biokonstrukciją. Teritorijose įrengiami dviračių, pėsčiųjų takai.
		E3.3	Apsauginiai kraštovaizdžio, estetinės reikšmės želdiniai	—	—	—	Teritorijos apželdinamos (vietinės augmenijos medžiais). Įrengiami pėsčiųjų, dviračių takai.

*-teritorijos žymuo atitinka teritorijos žymėjimą bendrajame plane; teritorijos žymens indeksų (paskirčių ir būdų indeksų) elišskumas išdėstytas prioriteto tvarka;
**Sutartinių tvarkymo reikalavimų paaiškinimai:

1a. – vieno aukšto pastatas, 2a.- dviejų aukštų pastatas, 3a. – trijų aukštų pastatai.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

+M – papildomas mansardinis aukštas;

Inž. – užstatymo aukštų skaičius, tankumas priklauso nuo inžinerinės infrastruktūros vystymo reikalavimų, teritorijos inžinerinio aptarnavimo.

Gamtinio karkaso formavimo reikalavimai – pagal galiojančius teisės aktus.

Susisiekimo sistemos formavimo reikalavimai – pagal galiojančius teisės aktus

Inžinerinės infrastruktūros formavimo reikalavimai – pagal galiojančius teisės aktus

Kraštovaizdžio formavimo reikalavimai – pagal galiojančius teisės aktus. Taip pat Rumšiškių miesteliui taikomi bendrajame plane numatomi kraštovaizdžio tvarkymo reikalavimai:

- Viešosios miesto teritorijos želdinamos vietinės augmenijos medžiais – liepos, klevai, beržai, ąžuolai, pušys bei kt. priklausomai nuo grunto sudėties, augimvietės.
- Nurodytose želdinamose teritorijose (Kraštovaizdžio tvarkymo brėžinyje) medžių rekomenduojam negenėti – formuoti natūralias jų lajas.
- Formuojant susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros teritorijas bei koridorius įvertinti medžiams reikalingą teritorijos juostos plotį (visais atvejais ne mažiau 2 m).
- Gyvenamųjų žemės sklypų gyvatvorės sodinamos sklypų vidinėje pusėje.
- Apsauginiams ir rekreaciniams miškams priskirtose šlaitų viršutinių terasų dalyse numatomi dviračių bei pėsčiųjų takai. Prie apžvalgos aikštelių, regėjimo zonų kryptimi, turi būti vykdomi kraštovaizdiniai kirtimai.
- Vykdomi teritorijų urbanistinės struktūros rekonstravimą (žemės sklypų paskirties, naudojimo būdo keitimą, gatvių perplanavimą, naujų pastatų statybą) prie vandens telkinių šlaitų, žemės sklypai turi būti pertvarkomi numatant pravažiavimų įrengimą nuo šlaitų pusės, taip pat numatant pėsčiųjų (atskirais atvejais dviračių) takų įrengimą šlaitų viršutinių terasų kraštinėse dalyse.

7.1 Bendrieji Rumšiškių miestelio teritorijos tvarkymo reikalavimai

BENDRIEJI UŽSTATYMO FORMAVIMO REIKALAVIMAI

Gyvenamųjų (G1, G2) teritorijų pastatų maksimalus aukštingumas metrais nustatomas nuo žemės paviršiaus iki pastato viršutinių konstrukcijų. Siūlomi rekomenduojami gyvenamųjų pastatų aukščiai pateikti 6 lentelėje.

6 lentelė. Užstatymo indeksai ir reikalavimai gyvenamosioms teritorijoms

Indeksas bendrojo plano brėžinyje Nr. 5 Užstatymo reglamentavimas	Rekomenduojamo maksimalaus aukštingumo apibūdinimas
1+M	Vieno aukšto pastatai su mansarda. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 9 m.
1+M/2	Vieno, dviejų aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 9 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 8 m .
2+M	Dviejų aukštų pastatai su mansarda. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 12 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 8 m .
2+M/3	Dviejų, trijų aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 12 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 10 m .
3+M/4	Trijų, keturių aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 15 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 13 m .

Šie reikalavimai, nurodyti 6 lentelėje, taip pat taikomi gyvenamosioms ir komercinės paskirties objektų teritorijoms (GK), gyvenamosioms ir rekreacinėms teritorijoms (GR), gyvenamosioms, rekreacinėms ir komercinės paskirties objektų teritorijoms (GRK), gyvenamosioms, visuomeninės paskirties, komercinės paskirties objektų teritorijoms (GVK).

Visuomeninės (V), komercinės (K) paskirties objektų teritorijose, taip pat mišrioje gyvenamoje teritorijose, kuriose prioritetą teikiamas visuomeninės, komercinės paskirties pastatų statybai, pastatų maksimalus aukštingumas metrais:

7 lentelė. Užstatymo indeksai ir reikalavimai visuomeninės, komercinės, žemės ūkio paskirties objektų teritorijoms

Indeksas bendrojo plano brėžinyje Nr. 5 Užstatymo reglamentavimas	Rekomenduojamo maksimalaus aukštingumo apibūdinimas
1+M	Vieno aukšto pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 12 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 8 m .
1+M/2	Vieno, dviejų aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 12 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 8 m .
2+M	Dviejų aukštų pastatai su mansarda. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 14 m,

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

	pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 8 m .
2+M/3	Dviejų, trijų aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 14 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 11 m .
3+M/4	Trijų, keturių aukštų pastatai. Pastatų su mansardiniais (šlaitiniais) stogais aukštingumas iki 16 m, pastatų su sutapdintais (plokščiais) stogais iki 13 m .

Šie reikalavimai, nurodyti 7 lentelėje, taip pat taikomi visuomeninės, komercinės paskirties objektų ir rekreacinėms teritorijoms (VKR), visuomeninės ir rekreacinėms teritorijoms (VR), visuomeninės ir komercinės paskirties objektų teritorijoms (VK), pramonės ir komercijos (PK), susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos ir komercinės paskirties objektų teritorijoms (IK), žemės ūkio (Z) pastatų teritorijoms. Šių teritorijų pastatų tikslus aukštingumas gali būti tikslinamas įvertinant pastatų patalpų paskirtį (salių, žiūrovinių patalpų ir pan.), jų projektavimo reikalavimus. Atskirais atvejais pastatų aukštingumas gali būti tikslinamas atlikus papildomą pastatų aukštingumo poveikio vertinimą miestelio kraštovaizdžiui, kultūros paveldo objektams.

BENDRIEJI TERITORIJŲ TVARKYMO REIKALAVIMAI

Gyvenamųjų teritorijų (G), taip pat gyvenamųjų teritorijų su papildoma paskirtimi (GK, GRK, GVK) užstatymas gali būti formuojamas iš atskirai stovinčių pastatų bei blokuotų pastatų. Užstatymo linija atitraukiama nuo projekcinės gatvės juostos ne mažiau kaip 3 m, išskyrus atvejus kada formuojamas perimetrinis gatvės užstatymas. Perimetrinis užstatymas ar jo fragmentai galėtų atsirasti teritorijose patenkančiose į gyvenamųjų teritorijų su komercine paskirtimi zoną (GK) ir gyvenamąją visuomeninę komercinę zoną (GVK).

Tveriant tvoras gyvenamosiose teritorijose (G1) ir gyvenamosiose teritorijose su papildoma paskirtimi (GR, GRK, GVK), rekomenduojama tvorų aukštį numatyti ne daugiau 1,2 m, tvorų ažūriškumą ne mažiau 40 %. Esant gatvės perimetriniam užstatymui, galėtų būti tveriamos aklinos tvoros, jų aukštis galėtų būti iki 2 m.

Daugiabučių namų (G2) užstatymą numatoma formuoti iš atskirai stovinčių pastatų, laisvo ar reguliaraus išdėstymo. Jų teritorijose turi būti įrengiami priklausomieji želdynai. Daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijas, suformuotas laisvo planavimo principais, rekomenduojama tvoromis neaptverti.

Visuomeninių (V), visuomeninių ir komercinių (VK), visuomeninių ir rekreacinių (VR), visuomeninių, komercinės paskirties ir rekreacinių (VKR), komercinės paskirties (K1, K2), rekreacinių ir komercinės paskirties (RK) teritorijų užstatymas rekomenduojamas atskirai stovinčių pastatų, taip pat tarpusavyje sujungtų pastatų kompleksų. Šiose teritorijose turi būti įrengiami priklausomieji želdynai. Teritorijų dalis skirtas visuomeniniam aptarnavimui rekomenduojama tvoromis neaptverti.

Pramonės su komercinės paskirties objektais (PK), komercinės paskirties objektų (K3), žemės ūkio paskirties teritorijų (Z4) užstatymas rekomenduojamas atskirai stovinčių pastatų, taip pat tarpusavyje sujungtų pastatų kompleksų. Šiose teritorijose turi būti įrengiami priklausomieji želdynai.

Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos ir komercinės paskirties objektų teritorijos (IK) užstatymas rekomenduojamas atskirai stovinčių pastatų ar tarpusavyje sujungtų pastatų kompleksų. Komercinės paskirties objektų teritorijos (K1.4) ir komercinės paskirties objektų teritorijos su atskirųjų želdynų teritorijomis (KE) užstatymas rekomenduojamas lengvų konstrukcijų prekybos paviljonų.

Kitų neužstatomų teritorijų: (KE) atskirųjų želdynų (E) teritorijos tvarkomos kaip viešosios erdvės.

RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

Gatvių teritorijos (I2) įrengiamos su šaligatviais, želdinių juostomis. Gatvių juostose turi būti numatomi atskiri koridoriai inžineriniams tinklams bei juostos želdynams (medžiams sodinti).

Bendrajame plane numatomas užstatymo tankumas (5 lentelėje ir brėžinyje Nr. 2 Užstatymo reglamentavimas) tikslinamas rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus.

8. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS

8.1. Įgyvendinimo etapiškumas ir teritorijų detaliųjų planų rengimas

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas numatomas 10 metų laikotarpiui. Priklausomai nuo teritorijų vystymo situacijos šio plano sprendinių įgyvendinimas gali būti pratęstas. Bendrojo plano įgyvendinimui reikalinga finansinė parama gali būti gaunama įtraukiant bendrojo plano sprendinius į strateginius planus, numatant valstybines, savivaldybių institucijų investicijas, pritraukiant privačias lėšas pagal viešosios ir privačiosios partnerystės modelį.

Bendrojo plano sprendiniai įgyvendinami rengiant žemesnio lygmens specialiuosius, detaliuosius planus, techninius projektus. Detalieji planai rengiami atskiroms suplanuotos teritorijos dalims.

Detaliuoju planu planuojama teritorija turi apimti kvartalus, kvartalų grupes. Detaliojo plano sprendiniams realizuoti turi būti parengti žemės sklypų ribų pertvarkymo projektai (žemėvaldų planai). Žemės sklypų ribos keičiamos įvertinant bendrojo plano sprendinius, taip pat esamų parengtų bei ateityje numatomų parengti detaliųjų planų sprendinius. Rengiant detaliuosius planus turi būti suformuojamos viešosios teritorijos – papildomi vietiniai želdynai nenumatyti bendrajame plane, erdvės pėsčiųjų takams, statybiniai sklypai. Siekiant racionalaus teritorijos panaudojimo, planuojant būtina konsoliduoti smulkius žemės sklypus į bendrą vientisą masę, pertvarkyti jų ribas, formas, numatyti racionalų statybinių bei neužstatomų teritorijų išdėstymą.

Didesnio ploto detaliųjų planų rengimas numatomas šioms teritorijoms:

- naujai suplanuotai teritorijai - L. Lekavičiaus, Jaunystės g. kvartalams. Detaliajame plane numatyti žemės sklypų pertvarkymą; išskirti viešo naudojimo teritorijas susisiekimo sistemai, papildomam vietiniam atskirajam želdynui (rekomenduojama vieta – teritorijos artimiausioje dalyje prieš LLBM pagrindinius vartus); suformuoti statybinius sklypus;
- naujai suplanuotai užstatomai teritorijai – tarp Užtakų g. ir Kauno marių regioninio parko pietrytinėje miestelio pusėje. Detaliajame plane numatyti žemės sklypų pertvarkymą; išskirti viešo naudojimo teritorijas susisiekimo sistemai, papildomam vietiniam atskirajam želdynui; suformuoti statybinius sklypus, numatyti papildomas gatves pagal suformuojamų statybinių sklypų struktūrą, numatyti papildomas želdynų teritorijas su pėsčiųjų takais greta šlaitų teritorijų;
- teritorijai šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp rajoninio kelio Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejus (Nr. 1822) (L. Lekavičiaus g.), Pravienos upelio ir magistralinio kelio A1 Kaunas – Vilnius. Detaliajame plane numatyti žemės sklypų pertvarkymą, išskirti viešo naudojimo teritorijas susisiekimo sistemai, rekreaciniam želdynui; suformuoti statybinius sklypus, suformuoti parkingus, numatyti priklausomuosius želdynus, numatyti papildomas želdynų teritorijas su pėsčiųjų takais greta šlaitų teritorijų. Rengiant detaliųjų planą būtina įvertinti, kad gyvenamoji statyba šioje teritorijoje numatyta kaip neprioritetinė;
- miestelio centrinei daliai – Maironio, Nemuno, J. Aisčio g. kvartalui, gretimoms teritorijoms. Detaliajame plane numatyti žemės sklypų pertvarkymą, išskirti viešo naudojimo teritorijas susisiekimo sistemai, želdynui, automobilių stovėjimo aikštei, suformuoti statybinius sklypus.
- miestelio teritorijai ties Vytauto g. Detaliajame plane numatyti žemės sklypų pertvarkymą; išskirti viešo naudojimo teritorijas susisiekimo sistemai, vietiniam želdynui, suformuoti statybinius sklypus.

Bendrojo plano sprendiniai yra privalomi visiems planuojamoje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto savininkams, valdytojams ar naudotojams. Teritorijų vystymo veikla turi

atitikti bendrajame plane numatytą tikslinę žemės naudojimo paskirtį, būdą, pobūdį, kitus nustatytus žemės naudojimo reikalavimus.

Bendrajame plane numatyti sprendiniai keičiantys dabartinį žemės naudojimą įgyvendinami užtikrinus susidarančių nuostolių kompensavimą. Laikinais teritorijos gali būti naudojamos tai pačiai veiklai, neskiriant jai jokių papildomų investicijų nesusijusių su bendrajame plane numatytu žemės naudojimu.

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus bendrajame plane nustatytų gatvių bei kelių teritorijos gali būti tikslinamos pagal susisiekimo sistemos techninių reikalavimų normų parametrus.

Bendruoju planu yra numatoma apibrėžti gyvenamųjų teritorijų vystymo nuoseklumą. Tuo tikslu gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu yra išskirtos I eilės plėtos teritorijos ir II eilės plėtos teritorijos. II eilės plėtos teritorijas rekomenduojama vystyti įsisavinus I eilės plėtos teritorijas.

I eilės plėtos teritorijos taip pat yra priskiriamos prioritetinėms plėtos teritorijoms, II eilės – neprioritetinėms plėtos teritorijoms. Neprioritetinėse plėtos bei teritorijose, kuriose yra numatyta neprioritetinė gyvenamoji statyba, savivaldybė neįsipareigoja remti viešosios infrastruktūros objektų įrengimo ir / ar jų priežiūros neprioritetinei plėtrai bei neprioritetinių objektų statybai.

8.2. Teritorijos rezervavimas visuomenės poreikiams

Visuomenės poreikiams išskirtos teritorijos, priklausančios privatiems savininkams, turi būti valstybės išpirktos, suformuotos numatyta šalyje galiojančių teisės aktų tvarka.

Žemės paėmimas visuomenės poreikiams vykdomas pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą, Lietuvos Respublikos žemės įstatymą ir kt. teisės aktus.

Bendrajame plane teritorijos visuomenės poreikiams rezervuojamos:

1. Inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijoms (esamos teritorijos, esamų gatvių platinimas, naujų gatvių teritorijos, komunalinių, inžinerinių objektų teritorijoms);
2. Svarbiems savivaldybės objektams (esamos bei numatomos teritorijos visuomeninės, socialinės ir kt. paskirties objektams);
3. Bendro naudojimo, rekreacinėms teritorijoms, atskiriesiems želdynams.

Projekto vadovas

E. Ramanauskas